

Izdaja Zavod za gospodarsko propagando - Domžale, Ljubljanska 92 - Ureja uredniški odbor - Odgovorni urednik Milan Flerin - Izbaja vsakega 25. v mesecu - Ziro račun 600-20/602-6 - Cena 20 dinariev - Tiska tiskarna Tometa Tomšiča v Ljubljani

Občinski

Leto III. Domžale, 25. septembra 1964
Številka 7

poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

Smernice za oblikovanje sedemletnega perspektivnega programa v občini

Nobenega razloga ni, da ne bi tudi za naslednjih sedem let, ki jih zajema 7-letni perspektivni program, predvidevali na območju naše občine enakega tempa družbenega in gospodarskega razvoja, kot je bil dosežen v zadnjih letih. Nasprotno! Orientacija na enak razvojni tempo je nujnost in prav tej ugotovitvi bo treba prilagoditi vrsto ustreznih sklepov in ukrepov. Temu se pridružuje še dejstvo, da se bodo v približno enakih razmerjih, v kakršnih se predvideva rast proizvodnje, povečale tudi družbene investicije. Zelo važna je dalje ugotovitev, da je v bližnji preteklosti izredno odločilno vplivalo na gospodarsko dogajanje uveljavljanje načel o nagrajevanju po delu in da je s tem faktorjem v proizvodnji v celoti treba računati tudi v bodoče, zlasti še, kolikor se bo odločneje izpopolnjeval sistem delitve družbenega dohodka. Je še polno možnosti za nadaljnjo mobilizacijo neposrednih proizvajalcev in delovnih kolektivov za nadaljnje izpopolnjevanje sistema nagrajevanja po delu, za izboljšanje organizacije dela in proizvodnih procesov, za boljše izkoriščanje obstoječih kapacitet, za rentabilnejše in učinkovitejše vlaganje družbenih investicijskih sredstev ter za izboljšanje gospodarjenja na sploh.

Prav gotovo obstajajo vsi osnovni objektivni činitelji, ki omogočajo tako optimistično predvidevanje nadaljnje-ga gospodarskega razvoja. Važno pa je, da se optimistično postavijo tudi proizvodne naloge zato, da bi se ustrezno in pravočasno mobilizirali vsi nosilci in uresničevalci takšnega intenzivnega razvoja.

Obseg skupne proizvodnje v občini naj bi se v prihodnjem sedemletnem razdobju povečal za 14 % na leto. Približno v enakem tempu naj bi se povečavala tudi višina narodnega dohodka. V takšnih okvirih se bodo potem lahko reševala tudi vprašanja

družbenih proizvodnih odnosov, kakor tudi raznih oblik potrošnje.

Rast industrijske proizvodnje naj bi bila v prihodnjih letih tudi poprečno 14 odstotkov na leto. Za ta, že doslej najrazvitejši gospodarski sektor, je vsekakor važen nadaljnji razvoj socialističnih proizvodnih odnosov, katerih izraz mora biti vse večja udeležba neposrednih proizvajalcev in celotnega kolektiva pri upravljanju svojih podjetij, pri razdeljevanju ustvarjenih sredstev in s tem povečana njihova vloga v okviru občine.

V kmetijstvu se predvideva skoraj ista stopnja rasti proizvodnje, kakor je bila v poprečju dosežena v preteklih štirih letih, to je letno za okrog 32 odstotkov. V kmetijstvu so proizvodni uspehi neposredno odvisni od nadaljnjih investicijskih vlaganj, od boljšega izkoriščanja obstoječih kapacitet in od še boljšega organiziranja območij, ki predstavljajo uvajanje industrijskega načina proizvodnje v kmetijstvu (obrti »Agrokombinata«).

Zelo važno vlogo v proizvodnji in preskrbi tržišča je imel družbeni sektor že zadnja leta, še bolj pa bo to moralo priti do izraza v prihodnje. Razen tega je seveda treba še bolj računati tudi s proizvodnimi uspehi, ki jih na privatno kmečki posesti lahko doseže tudi proizvodno sodelovanje med kmetom in »Agrokombinom«. Z nadaljnjo utrditvijo in povečanjem družbenega sektorja ter z nadaljnjo krepitvijo kooperacije po vsebini in obsegu se bo uspešno nadaljevalo podružbljanje kmetijske proizvodnje in s tem utrjevali tudi socialistični odnosi na vasi. Največji podarek bo treba v obdobju prihodnjih sedmih let nujno posvetiti družbenemu sektorju v kmetijstvu, zlasti zato, ker dosednji razvoj družbenih posestev nujno terja nadaljnje izgrajevanje, da bo sposoben do kraja izkoristiti obstoječe kapacitete in možnosti, ki se nam nudijo.

Iz podatkov za nazaj in na osnovi ocene za letošnje leto lahko ugotovimo, da so bila vložena v razvoj tega področja znatna finančna sredstva. Če primerjamo obseg teh vlog z uresničitvijo gospodarskih investicij, lahko ugotovimo, da se je razmerje močno izboljšalo v korist negospodarskih investicij.

Ti uspehi v razvoju družbenega standarda niso bili doseženi samo zaradi tega, ker nismo uresnili predvidenega obsega gospodarskih investicij, ampak predvsem zato, ker je bil razvoju tega področja dan poseben podarek. Vse kaže, da bo treba tudi v prihodnjem perspektivnem programu, o katerem bomo v naslednjih mesecih mnogo razpravljali, nujno predvideti približno isti odnos med gospodarskimi in negospodarskimi investicijami prav zaradi tega, ker izkušnje iz preteklosti kažejo, da so gospodarski rezultati največkrat zelo neposredno odvisni od razvoja omenjenega negospodarskega področja. Zaradi važnosti posameznih področij, ki jih obeležujemo s skupnim pojmom družbeni standard, bo treba nekatere izmed njih prav posebej obravnavati v ustreznih planih in jim dati pravo mesto in vlogo. Naj omenim le, da je med drugim tu zajeta tudi vsa vzgoja kadrov do najvišjih kvalifikacij in specializacij.

To so zelo površno in le na splošno podane osnovne karakteristike nadaljnje-ga razvoja v občini. Podrobnejše ali vsaj bolj konkretno obravnavanje takšnih in podobnih podatkov na sestankih delovnih skupnosti, organizacij SZDL, zborov volivcev itd. pa bo lahko služilo ne le za ugotavljanje doseženih uspehov, ampak tudi za pravilno določanje bodočih nalog, za maksimalno izkoriščanje že doseženih uspehov in za odpravo slabosti in pomanjkljivosti, ki so še na poti temu razvoju.

Spet ogrožena preskrba z mesom?

Kot smo že poročali v našem listu, je Agrokombinat Emona, Ljubljana sporočil skupščini občine Domžale, da bo zaradi nerentabilnosti ukinil prodajalne mesa v Prevojah, v Moravčah, na Trojanah in v Krašnji. To je bilo junija meseca, Občinska skupščina se je zaradi tega obrnila na trgovsko podjetje »Napredek« s prošnjo, da bi to podjetje odprlo prodajalne mesa v omenjenih krajih. »Napredek« je res sklenil odpreti mesnice, vendar so se takrat zmenili za maksimalno maržo 15 din pri kg žive teže, ki jo bo moral plačevati »Napredek« Agrokombinatu. Pogoji je bil tudi, da v prodajalno v Moravčah pripeljejo nazaj vso opremo, predvsem hladilne naprave in da vrnejo tudi drugo opremo. V juliju mesecu je »Napredek« začel prodajati meso v novozgrajenih samopostrežnih trgovinah na Preserjahu in na Količevem ter na Prevojah in mesnici, ki jo je prevzel od Agrokombinata. Podjetje je opremilo tudi klavnico na Prevojah in kupilo kamion hladilnik. Do sem vse v redu. Odkup je tekel normalno, ljudje so bili in so še zadovoljni, ker je v omenjenih krajih dovolj in dobrega, predvsem pa cenejšega mesa. Takoj po tem pa so se začeli okrog mesa zapletati, ob katerih se lahko vprašamo, kaj si pravzaprav vodilni uslužbenci na Agrokombinatu Emona mislijo. Najprej so postavili »Napredku«, da jim mora plačevati 15 din marže. Ze takrat so se pri »Napredku« vprašali, kje ima pravzaprav Agrokombinat pravno in moralno osnovo za to zahtevo. Iz republiškega sekretariata za blagovni promet so namreč že poprej dobili uradni odgovor, da nobena gospodarska organizacija v Sloveniji, razen kmetijskih zadrug nima dovoljenja za odkup mesa. Po zvezni uredbi o trgovanju in trgovskih podjetjih in trgovinah smejo namreč odkupovati kmetijske pridelke samo kmetijske zadruge, kjer pa teh ni

pa pooblaščen gospodarske organizacije. »Napredek« tega dovoljenja ni dobil z zgoraj omenjeno obrazložitvijo. Tako je pač moral »Napredek« sprejeti omenjeno zahtevo Agrokombinata, ki jo je utemeljeval s tem, da njen obrat za kooperacijo z ukinitvijo KZ Lukovica opravlja vse njene naloge in s tem tudi pravico odkupa. S tako maržo je »Napredek« še nekako rentabilno posloval, čeprav je meso prodajal ceneje kot Agrokombinat Emona v svojih prodajalnah v Domžalah. Pred nedavnim pa je Agrokombinat nenadoma zahteval, da se marža poviša na 20 do 40 din pri kg žive teže glede na kvaliteto, kar znaša praktično 80 din pri kg mesa. »Napredek« je bil tudi tu brez moči in je moral sprejeti zahtevo.

Direktor »Napredka« tov. Repovž nam je v razgovoru omenil, da so zaradi tega imeli že v kratkem času 165.000, din čiste izgube pri prodaji mesa. »Vendar je najvažnejše to, da nimamo nobene garancije, da nam v kratkem Emona ne bo še povečala marže. Skratka izsiljujejo nas, kolikor hočejo, čeprav ne mignejo niti s prstom zato. Živina, ki jo kupimo, ni vzrejena niti na Agrokombinatu niti v kooperaciji s privatnimi proizvajalci. Za to pravzaprav Agrokombinat nima nobene pravice zahtevati odkupno maržo.«

V Moravčah, Krašnji in na Trojanah »Napredek« ni prevzel prodaje mesa, ker vse do prvih dni septembra Agrokombinat ni vrnil že omenjene opreme. Tudi cene mesa niso povišali. Vendar pravijo, da bodo morali ob naslednjem povišanju marže verjetno prenehati s prodajo mesa ali občutno povišati cene. Ob vsem tem pa se lahko vprašamo, ali hoče spraviti Agrokombinat s tem »Napredku« na kolena in spet prevzeti vso prodajo mesa, ali pa vsaj diktirati cene, ne da bi imeli pri tem kakršnekoli pomisleke. Kje je tu

socialistična morala Agrokombinata? Kaj so mislili pri Agrokombinatu takrat, ko so enostavno ukinili prodajalne mesa na Prevojah in predlagali ukinitve v drugih krajih? S tem bi pustili brez mesa sedem tisoč ljudi na tem območju.

Za piko na i je Agrokombinat poskrbel na zadnji seji Sveta za blagovni promet skupščine občine Domžale, kjer je predlagal, da bi »Napredek« enostavno ukinil klavnico na Prevojah in jim spet prepustil vso prodajo mesa. Prav tako so predlagali ukinitve prodajalne mesa trgovskega podjetja »Napredek« na Prevojah (!) in lastne prodajalne v Krašnji z utemeljitvijo, da se bodo ljudje pač oskrbovali ali v Dobu ali v Lukovici enkrat tedensko. Zanimivo bi bilo, če bi se Agrokombinat pomenil o tem na zborih volivcev na Crnem grabnu!

Tako: sedaj, ko si je »Napredek« pridobil širok krog potrošnikov in ko naj bi se vendar enkrat ustalila preskrba z mesom, ki je bila pod Emono upravičeno kritizirana, si Agrokombinat Emona želi spet monopol. Zanimivo bi bilo izvedeti tudi, kdo tolerira tako politiko Agrokombinata in njegov monopolni položaj na našem trgu, ki pa ima to slabost, da mnogokrat pozablja na svojo bistveno nalogo — skrb za potrošnika in njegovo ceno preskrbo. Zakaj lahko »Napredek« prodaja ceneje kot Emona? Verjetno tudi zato, ker nima tako centralizirane preskrbe z mesom kot Emona, ki vozi živino v Ljubljano in potem zopet kot meso v kraj, kjer je bila živina odkupljena.

Kje je rešitev? — Pri »Napredku« pravijo, da je rešitev v sprostitev pri odkupu mesa brez posrednika. Živina naj se odkupi, zakolje in proda čim bližje potrošniku. S tako politiko, kot pa jo ima združeno podjetje Agrokombinat Emona pa se nedvomno povišuje črni zakol v naši občini.

Potrošniški krediti

V domžalski Komunalni banki smo zvedeli, da je v zadnjem času pritisk na potrošniške kredite zelo velik oz. večji, kot je bil v prvi polovici leta, smo se želeli pozanimati, kje leže vzroki za ta pritisk na posojila.

Z merodajnega mesta smo prejeli naslednji odgovor: Spričo govoric, ki krožijo med ljudmi, da se bodo pogoji za najetje potrošniških posojil poslabšali, je pritisk na potrošniške kredite precej večji, kot je bil v preteklih mesecih.

Sporočamo vam, da nam ni o kakršnekoli poslabšanju pogojev za najemanje teh kreditov ničesar znanega niti nismo dobili za to kakršnikoli navodil.

Vse prošnje za potrošniške kredite pri Komunalni banki bodo že v naslednjih dneh rešene. Vzrok počasnejšemu reševanju v zadnjem mesecu so bili redni dopusti uslužbencev.

Upamo, da smo s tem ustregli številnim vprašanjem občanov.

Ko pa smo že bili v Komunalni banki v Domžalah, smo se pozanimali tudi za stanje hranilnih vlog.

Iz podatkov, ki so nam jih pokazali, je razvidno, da so hranilne vloge v stalnem porastu in da ima samo domžalska banka že preko 6000 vlagateljev in preko 400 milijonov hranilnih vlog. Tako število vlagateljev kakor tudi višina hranilnih vlog stalno raste.

Zvedeli pa smo tudi to, da je pri zadnjem žrebanju nagrad za tiste, ki so vezali svoje vloge vsaj za eno leto, zadela delavka v tovarni »Rasiaca«, obrat Moravče Franja Ravnikar na hranilno knjižico št. 4329 pralni stroj. Vsekakor lepa nagrada in vspodbuda za vse tiste, ki vlagajo svoje prihranke v Komunalno banko.

KONCNO — BOLJSI OBETI ZA OTROSKO VARSTVO

V novih stolpičih ob Kamniški cesti bodo v enem od stolpičev tudi za Domžale prepotrebni prostori za otroško varstveno ustanovo. Ta bo zajemala predvsem otroke iz omenjenih štirih stolpičev, delno pa tudi iz najbližje okolice. Tako se bo vsaj delno premaknilo na bolje to tako pereče vprašanje v naši občini.

Bife pri bencinski črpalki, last Turističnega društva Domžale, je postal okras tega dela Domžal in je vse poletje s svojimi pisanimi senčniki privabljala domačine in tujce.

Zeleti bi bilo, da bi tudi turistična pisarna, ki je združena z bifejem, poslovala enako uspešno.

Vpliv cen na življenjski standard in na gospodarjenje

Juljski sklep Zveznega izvršnega sveta o zvišanju cen nekaterim kmetijskim proizvodom, premogu in električni energiji je precej dvignil življenjske stroške. Zaradi teh podražitev so se namreč življenjski stroški dvignili v naši občini za približno 3400 dinarjev na osebo.

Kako pa so delovne organizacije nadomestile to zvišanje?

Namesto priporočenih 1500 dinarjev na zaposlenega, je znašal poprečni dodatek v naši občini v mesecu juliju okoli 2500 dinarjev. To je vsekakor premalo, saj štiričlanska družina krije z dodatki komaj 40–70% podražitev. Poprečni dodatek bi moral biti vsaj še enkrat višji.

Gibanje osebnih dohodkov v prvem polletju kaže močan porast. Tako so se neto osebni dohodki iz čistega dohodka dvignili za 34%, poprečni osebni dohodek v industriji je znašal v juliju že nad 40.000 dinarjev. Osebni dohodki se niso dvigali vsem enako, ker so se odpravljali predvsem nizki osebni dohodki. Podatki za julij kažejo, da imamo samo 3,2% zaposlenih

z osebnim dohodkom do 25.000 dinarjev in 13,8% do 30.000 dinarjev.

Kljub hitremu zviševanju osebnih dohodkov pa se stvarni standard le počasi dviga. Glavni vzrok temu so pomanjkljivosti našega gospodarskega sistema in ekonomske politike, ki vplivajo na nestabilnost na tržišču.

Prenapeto planirane investicije, ki jih potem še zelo presehamo, so bistveni problem, ki ovira stabilizacijo gospodarstva. Investicije se iz leta v leto izmikajo vplivu neposrednih proizvajalcev in tako posledic ne nosijo tisti, ki so sprejeli napačne sklepe o investicijah.

Leto 1964 je prineslo korenite spremembe v gospodarskem sistemu, ki jih pa še ne moremo smatrati za dokončne.

Glavne novosti so naslednje:

- ukinitve plačevanja prispevka od izrednega dohodka,
- oprostitev plačevanja prispevka iz dohodka nekaterih dejavnosti,
- ukinitve rudniškega prispevka,
- znižanje prometnega davka,
- povečanje amortizacije,

— povečanje prispevka za izobraževanje kadrov,

— priporočilo za povečanje osebnih dohodkov zaradi dviga cen.

Vse te spremembe vplivajo na odnose v delitvi družbenega proizvoda med gospodarskimi organizacijami in družbo in to predvsem v korist prvih. To se vidi tudi iz razmerja delitve neto produkta:

	I. polletje 1963	I. polletje 1964
družba	62,4	53,5
gosp. organizacije	37,6	44,5
	100,0	100,0

Delitev se je izboljšala v korist gospodarskih organizacij za okoli 7%. V drugem polletju je odpravljen tudi prispevek za družbeni investicijski sklad, kar predstavlja 3% neto produkta. Z novimi cenami, pa se bodo dvignili tudi materialni stroški za 4%; torej bi bilo razmerje za 1% slabše za gospodarske organizacije kot v prvem polletju, seveda pri sedanjih cenah in osebnih dohodkih.

Krajevne skupnosti v občini

Kakšno je trenutno stanje z ustanavljanjem krajevnih skupnosti v občini:

Na podlagi jasnih in dokončnih sklepov zborov volivcev je občinska skupščina dala soglasje za ustanovitve KS v Blagovici, Jaršah, Krtini in Prevojah.

V Crnem grabnu se občani niso odločili za KS še v Ožboltu in Trojanah, prav tako ne v Češnjicah in Lukovici. Premalo jasni so bili sklepi na Prevojah in v Gradšču (iz zapisnika ni razvidno, če so na zborih volivcev sodelovali prebivalci Preserij in Prapreč), v Rafolčah in Zlatem polju so se odločili, naj zadeve in pristojnosti KS opravljajo zbori volivcev, kot predvideva občinski statut v 24. členu. Nobena KS ni še ustanovljena v moravški dolini, čeprav je na tem področju kar 7 KO SZDL (Moravče, Peče, Serjuče, Velika vas, Vrhpolje, Krašče, Zalog).

Nejasna so stališča za območje KS Mengeš, kjer se morajo dokončno odločiti prebivalci Loke, prav tako bodo morali dati dokončen in jasn sklep prebivalci Homeca, Radomelj in Rov, kjer se govori o eni KS. Tudi volivci Vira, Količevega in Doba bodo morali dokončno odločiti o območju krajevnih skupnosti te-

ga področja. Resno se morajo porazgovoriti o krajevnih skupnosti tudi v Domžalah, Ihanu in Dragomlju, kjer še tudi ni jasnih stališč občanov.

Dokončno formiranje krajevnih skupnosti je sedaj osnovna naloga organizacij SZDL, ki morajo z najširšim sodelovanjem občanov izdelati enotna stališča in jih sprejeti na zborih volivcev. S tem pa dela okoli KS še nismo končali. Kjerkoli so ali bodo KS formirane, je nujno izdelati statut, ki daje vsebino delu KS.

Posebna komisija pri občinskem odboru SZDL je zbrala iz občinskega materiala osnove, ki naj jih statut KS obsega. To bo sestavljalvcem statutov gotovo v veliko pomoč, saj bodo ta material lahko s pridom uporabljali.

Krajevne skupnosti pa morajo čimprej zaživeti tudi zato, ker je nastala v aktivnosti krajevnih odborov vrzel. Stari krajevni odbori in stanovajske skupnosti so na nekaterih področjih prenehale z delom, KS pa še niso zaživele. S tem so občani prikrajšani za osnovno pravico, ki jim jo daje ustava za samoupravljanje. Prav SZDL pa je organizacija, ki je dolžna občanom omogočiti samoupravo v najširšem

smislu. Končno tudi zakon postavlja mesec marec 1965 kot končni rok, ko naj krajevne skupnosti prične z delom.

Pogosto je še vedno na raznih sestankih postavljeno vprašanje, kaj je z našo krajevno skupnostjo, kdaj bo zaživela in kako bomo delali v njej. O vlogi in o nujni potrebi krajevnih skupnosti smo že pisali v našem glasilu, tudi vrsta sestankov in posvetovanj je bila na celotnem področju občine. Na pomladanskih zborih volivcev so ponekod že razpravljali o ustanovitvi in o območjih krajevnih skupnosti, pogosto pa sklepi niso bili jasni in točni in bodo morali zbori volivcev o tem ponovno sklepati.

S sprejetjem občinskega statuta je vprašanje krajevnih skupnosti dosti jasno. V členih 42–64 pojasnjuje občinski statut, kaj je krajevna skupnost, da jo ustanavljajo občani na zborih volivcev, soglasje pa daje občinska skupščina, določeni so organi krajevnih skupnosti in njih mandatna doba ter način financiranja. Občinski statut tudi določa, da morajo krajevne skupnosti imeti svoj statut, ki ga potrди občinska skupščina.

J. Lenič

Urednik »Izvestij« v naši občini

Našo občino je 10. septembra obiskal urednik sovjetskega časopisa »IZVESTJA« iz Moskve Konstantin Sevrikov, ki se je mudil prve dni septembra na obisku v naši državi. Spremljala sta ga tolmač in predstavnik sekretariata za informacije.

Najprej je obiskal občinsko skupščino, kjer je imel razgovor o organizaciji in delu skupščinskega sistema, o komunalnih zadevah, o samoupravljanju in o vlogi družbeno-političnih organizacij pri nas. Razgovora so se udeležili predsed-

nik skupščine občine Domžale Jože Pogačnik, tajnik občinske skupščine tovariš Povž, predsednik ObO SZDL Jernej Lenič, predsednik ObSS Janez Kralj, sekretar ObK ZKS Jože Krevs, predsednica ObK ZMS Janka Urankar in drugi.

Potem so si gostje in gostitelji ogledali Papirnico Količeve, kjer se je gost iz Moskve v razgovoru s predsednikom DS Papirnice zanimal predvsem za delo samoupravnih organov v podjetju.

Ogledali so si tudi farmo bekonov v Ihanu.

Trgovsko podjetje »Slovenijaavto«, poslovalnica Domžale sprejme takoj enega vajenca.

Pogoj: Dovršena osnovna šola.

Prijave v poslovalnici podjetja v Domžalah.

Stanovanja za borce NOV

Kakor smo izvedeli na občinski skupščini, bodo v novih stolpih, ki jih gradi ob Kamniški cesti v Domžalah Gradbeno podjetje Domžale, dobili stanovanja tudi nekateri člani ZB. Teh stanovanj bo 8 in se bo vanje vselilo 8 nezaposlenih borcev, katere je izbral kot najpotrebnejše ObO ZZB Domžale. Vsekakor je ta rešitev končno premaknila skrb za borce z več ali manj mrtve točke. V naši

občini je še veliko primerov, ko borci, ki so pustili svoje zdravje, moč in mladost v borbi proti okupatorju, žive v nemogočih življenjskih razmerah, posebno v hribovitih predelih. Ne gre za plačilo, gre za dolžnost do teh naših sodelavcev, sovaščanov, ki so se takrat, ko je bilo treba, brez premisleka postavili na stran naše NOB in OF in žrtvovali zanju svoje zdravje in moč.

Delo občinske skupščine Domžale

Na seji obeh zborov občinske skupščine 3. julija so bili odborniki z informacijo o problematiki otroškega varstva in problematiki socialnega varstva v občini Domžale seznanjeni s kritičnimi vprašanji s tega področja, ki narekujejo njihovo takojšnje reševanje. V razpravi okrog teh vprašanj je sodelovalo 21 odbornikov, ki so vsi nakazovali predloge za rešitev kritičnih vprašanj s tega področja, pri čemer naj bi tudi delovne organizacije v večji meri podvzemale konkretne ukrepe za izboljšanje stanja, predvsem kar se tiče varstva otrok zaposlenih žena. V zvezi s problemi socialnega varstva v občini so bila iznesena vprašanja socialnega položaja kmetov v hribovitih predelih in tudi dani predlogi za njihovo izboljšanje. Poudarjena je bila tudi nujna potreba po perspektivnejšem in bolj učinkovitem reševanju problemov članov ZB NOV, ki se sicer rešujejo, vendar ne dovolj hitro in učinkovito.

Po sprejemu sklepa o potrditvi iznesenih priporočil za reševanje vseh teh problemov je nato skupščina z večino glasov sprejela odlok o spremembi proračuna občine Domžale za tekoče leto, s katerim so se zagotovila sredstva za zgoraj navedene dejavnosti, ki so bile v preteklosti precej zapostavljene.

Na predlog sveta za družbeni plan in finance je skupščina nato soglasno sprejela spremembo oziroma prečiščeno besedilo odloka o občinskem prometnem davku, ki ga je narekovala sprememba vezne tarife prometnega davka.

Na predlog za zdravstvo je skupščina sprejela odločbo, s katero se pri zdravstvenem domu v Domžalah ustanovi zdravstveni center za občino Domžale in Kamnik. Stroške centra, ki bodo za tekoče leto predvidoma znašali pet milijonov dinarjev, si bosta delili obe občini, in sicer glede na število prebivalstva.

Nato je skupščina potrdila sklep delovnega kolektiva obratne enote Delikatosa Domžale, da se priključi gostinskemu podjetju »Alpturist«, obratu »Pri pošti« v Domžalah.

Sprejeta sta bila tudi sklepa sveta za turizem in gostinstvo o likvidaciji gostišča »Pri Bunkežu« in bifeja v Moravčah s tem, da so pred tem poravnane vse obveznosti gostišča, ki nosita tudi vse likvidacijske stroške. Dalje je svet za industrijo predlagal občinski skupščini, da odobri razširitev predmeta poslovanja podjetju File v Mengšu za proizvodnjo vseh polsti in končnih izdelkov iz polsti, ter kmetijsko-živilskemu kombinatu Kranj — oslovalnici v Mengšu prodajo mlečnih izdelkov in jajc. S predlogi omenjenega sveta se je skup-

ščina strinjala in izdala zaproseno soglasje. Zatem je bilo izdano soglasje k sklepom zborov volivcev za ustanovitev Krajevne skupnosti Krtina, Prevoje, Blagovica in Jarše.

Dalje so bili sprejeti predlogi komisije za volitve in imenovanja, in sicer je bil v razpisno komisijo kombinata Farmis kot zastopnik občine Domžale, kjer je sedež enega od obratov kombinata, imenovan Bojan Krištof; v komisijo za razpis mest direktorjev po posameznih delovnih organizacijah v občini so bili od strani skupščine imenovani odborniki Franc Sink, Jože Lož in Malka Škerlj; kot zastopnika javnosti v svet Obratne ambulante Induplati Jarše je skupščina imenovala Tihomila Miliča, upravnika lekarne v Domžalah, v svet Arboretuma Volčji potok pa dr. Anko Kukovec, ravnateljico višje gospodinske šole v Grobljah.

Po potrditvi sklepov sveta za finance v sedmih premoženjskih pravnih zadevah in po izdaji poročila podjetju Semesadika Mengeš za najem posojila, je bila skupščina seznanjena z reorganizacijo občinskih inšpekcijskih služb, s katero se je strinjala.

27. julija so se odborniki skupščine zbrali v kulturnem domu v Mengšu na slavnostno sejo v počastitev občinskega praznika. Pred tem so prisostvovali odkritju nagrobnega spomenika narodnemu heroju Matiji Blejcu-Matevžu, po končani seji pa je bil na Glavnem trgu odprt novi mengeški vodovod. Osrednje slovesnosti v počastitev občinskega praznika bodo prehodnje leto v Moravčah.

Na seji skupščine 27. avgusta so bili po razpravi sprejeti: odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o priznavalnih, odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o preživilskem varstvu kmetov, odlok o spremembi in dopolnitvah odloka o socialnih podporah, odlok o spremembi odloka o občinskem prometnem davku od prometa na drobno na območju občine Domžale. (Odloki z obrazložitvami so objavljeni v prilogi Občinskega poročevalca.)

Dalje je skupščina sprejela sklep o zagotovitvi sredstev za gradnjo zdravstvenega doma v Domžalah. Gradnja prvega trakta omenjenega doma bo končana v prihodnjem letu.

Nadalje je bil sprejet sklep o likvidaciji gostišča na pravila na Viru, podjetju Tamiz pa odobrena razširitev predmeta poslovanja še za prodajo proizvodov drugih gospodarskih organizacij — kooperantov z namenom, da bo zadostilo naročnikom za opremo sob za stanovanje in ustanove. Soglasje za razširitev predmeta poslovanja je izdala skupščina tudi poslovalnici »Jugotehnike«

Ljubljana »Radiocentru« v Domžalah, tako da se je ta spravil v sklad s predmetom poslovanja njegove centrale v Ljubljani.

Na predlog komisije za volitve in imenovanja je nato skupščina za vodjo inšpekcijskih služb imenovala Franca Pliberška, kmetijskega inšpektorja, za tržnega inšpektorja pa še Janeza Birka, medtem ko je bil Zdravko Rihar zaradi organiziranja medobčinske inšpekcije dela razrešen dolžnosti inšpektorja dela. Dosedanji tajnik komisije za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka, Franc Dragan je bil razrešen te dolžnosti, ki jo je prevzel Slavko Matičič, član navedene komisije. Nato je bil za direk-

torja posebne šole na Homecu imenovan Nace Vodnik, dosedanja vodja podružnične šole Rova. V omenjeni šoli se bo pouk začel 21. septembra. Nadalje je bila za vršilca dolžnosti direktorja osnovne šole Radomlje imenovana Lidija Panjan, medtem ko je bil Bruno Kocbek te dolžnosti na lastno prošnjo razrešen z 31. VIII. 1964.

Po potrditvi sklepov sveta za finance in družbeni plan v dvanajstih premoženjsko pravnih zadevah je skupščina po krajši razpravi sprejela sklep, da krije skupščina morebitno razliko, ki bi nastala pri natečaju za gradbena zemljišča, ki so komunalno urejena, od izklicne cene 1500 dinarjev do dejanske vrednosti zemljišča, ki znaša 1800 dinarjev. S tem je skupščina zaključila delo na 18. seji, ponovno pa se bo sestala še v mesecu septembru.

Proslava 80-letnice domžalske godbe

V dneh 20. in 21. junija 1964 je domžalska godba praznovala svoj 80-letni jubilej. V soboto zvečer je bil v Godbenem domu v Domžalah prirejen slavnostni koncert, na katerem je spregovoril Karel Kušar. Godba je na to odigrala nekaj odlično naštiranih komadov pod vodstvom dirigenta Albana Persija. Narodne in umetne pesmi pa so zapeli bratje Pirnat iz Jarš. Ljudje, ki so dvorano popolnoma napolnili, so zadovoljni odhajali z zares kvalitetne pridelitve. Naslednji dan v nedeljo je priredila godba budnico po Domžalah, popoldne pa so godbeniki položili venec na grob ustanovitelja godbe, Franca Pfeiferja ter odigrali nekaj žalnih koračnic. Vmes je Anton Juvan v kratkih besedah orisal življenjsko pot in delo ustanovitelja. Nato je godba odigrala še nekaj žalnih koračnic pred godbenim domom pri spominski plošči padlim tovarišem godbenikom. Tudi tu se je tovariš Juvan spomnil v kratkih

besedah nekdanjih sodelavcev godbe.

Ob 10. uri je bil na prostoru pred novim trgovskim blokom promenadni koncert trboveljske godbe, ki je privabil veliko število poslušalcev. Sam slavnostni del 80-letnega jubileja je bil isti dan ob 14. uri na glavnem trgu. Na slavnostni tribuni so se zbrali predstavniki oblasti. Govorili so Karel Kušar, predsednik občinskega odbora SZDL Domžale Jernej Lenič predsednik sveta Svobod Janez Ulčar, sledila pa je še čestitka sosedne mengeške godbe, ki tudi letos praznuje 80-letnico svojega obstoja. Združeni pevski zbori pod vodstvom Staneta Habeta so zapeli nekaj pesmi, spremljali pa so jih harmonikarji in mengeška godba. Povorka je bila zares veličastna. Zbralo se je ogromno gasilcev s prapori, v sprevedu so šli harmonikarji v uniformah, v katerih so bili na prvomajski paradi v Beogradu, taborniki, telovadci, lovci, tovarna

Na čelu slavnostnega spreveda so nosili venec trije najzaslužnejši člani domžalske godbe.

Kakšno je stanje v naših zdravstvenih ustanovah?

Danes: Moravče

Nedvomno je sestavni del standarda zdravstveno stanje naših delovnih ljudi. Glede na to je razumljivo, da pri reševanju in dvigu standarda ne smemo zanemariti področja zdravstva.

Z namenom, da bi se seznanili z uspehi in problemi dela zdravstvenih delavcev, so si pred kratkem na kraju samem ogledali dejansko stanje predsednik Občinske skupščine Domžale Jože Pogačnik, upravnik podružnice Socialnega zavarovanja in poslanec socialno zdravstvenega zbora Skupščine SRS Anton Zakrajšek in predsednik skupščine Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Domžale Mirko Požek.

Oglejmo si na kratko, kaj so zvedeli od odgovornih zdravstvenih delavcev v vsej občini.

V Moravčah imajo delovne prostore urejene in ustrežajoče. So že dalj časa brez nujno potrebne medicinske sestre. Sedaj sicer eno štipendirajo, ta bo letos končala študij in upajo, da bo nato dodeljena Splošni ambulanti Moravče.

Dokaj neurejeno je stanje rejenčkov, ki so pogosto neregistrirani in zdravstvena služba nima možnosti, da bi vršila nadzor, ker pač niso nikjer evidentirani.

Aktivnih zavarovancev imajo nekaj manj, imajo pa zato več kmečkih zavarovancev. Problemov glede bolniškega staleža, zahtev po specialnih pregledih in podobno nimajo.

Po mnenju zdravnika so naši zavarovanci čedalje bolj zahtevni in se postavlja vprašanje, kam bo to pripeljalo, če bomo s takim tempom nadaljevali. Posebno se to opaža na področju mesta Domžal, ki je mnogo bolj zahtevno kot na

področju Moravč. Tudi alkoholizem je tukaj dokaj razvit. Ta pa vsekakor slabo vpliva na zdravje delovnih ljudi in povzroča še razne socialne probleme.

Tudi rešilni avtomobil bi rabili v Moravčah. Sicer pa zatrjujejo, da bi zadoščal fičo, ki so ga imeli pri AMD v Moravčah, katerega pa se je polastilo AMD Domžale. Želijo si ga nazaj in upajo, da bo njihova želja uslišana. Tudi zobozdravnika pogrešajo že dalj časa. Ta bi bil lahko vsaj dve leti polno zaposlen, kasneje pa bi bila možna morda le nepopolna zaposlitev. Glede zahtev po zdravilih s strani zavarovancev nimajo pripomb.

Pri bolniškem staležu opažajo, da le-ta raste ob večjih kmetijskih delih. Zasedli so celo tudi samopoškodbe. Najmanj bolniškega staleža je v Rašici, več pa pri Termitu, predvsem pri novospregjetih.

Po izjavi tamkajšnjega zdravnika, to pa potrjujejo tudi ostali zdravniki, so naši zavarovanci kot smo že omenili zahtevni in hočejo več kot jim družba trenutno lahko nudi.

Menijo namreč, da morajo biti v vsakem primeru pregledani po specialistu, o čemer bi najraje kar sami odločali. Zdravniki splošne prakse pa naj bi bili le njihovi administratorji, ki bi jim predvsem pisali recepte in napotnice. To pa ne velja seveda za vse zavarovance, kar je še sreča. Kajti sicer bi morali zgraditi v Ljubljani še eno Polikliniko oziroma kako drugo ustanovo. Na področju preventivne stanje ni zadovoljivo, to pa predvsem zaradi pomanjkanja medicinskih sester. Zdravnik, kolikor je v njegovih močeh, opravlja preglede šolskih otrok in vrši, kolikor uspe, tudi ostale preventivne akcije. Najbolj problematično je zdravstveno stanje zobovja šolske mladine. Dr. Pipp je mnenja, da bi morali vsi skupaj posvetiti preventivi na splošno več pozornosti in storiti več kot smo doslej, saj je v domžalski občini največ zaposlenih žena-mater.

Tudi toplega obroka v podjetjih niso zanemarili in ga delijo pač tako, kot jim dopuščajo razmere. Zavedajo se, da je topla malica za delovnega človeka velike važnosti in važen prispevek preventivi in utrjevanju zdravja naših ljudi.

Navedeni predstavniki so si ogledali tudi osnovno šolo, v katere sestavu je tudi šolska mlečna kuhinja in jedilnica.

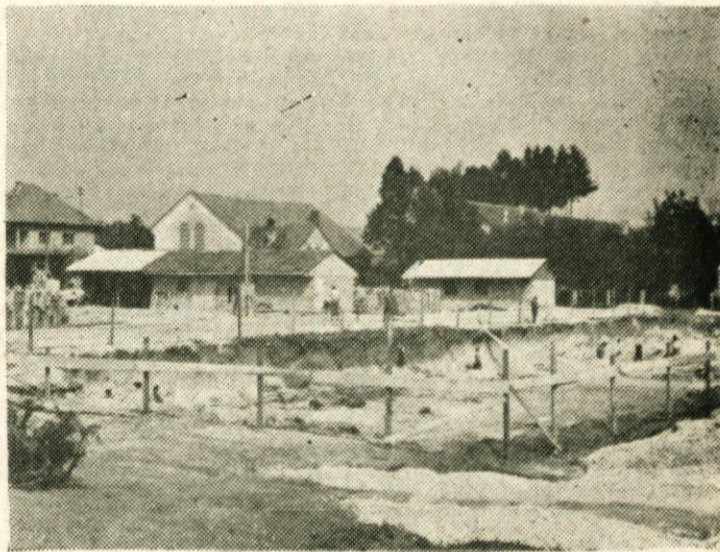
Prostori, ki jih v ta namen uporabljajo, so ne samo neprimerni, temveč tudi zdravju škodljivi (zatohlost, vlaga in temnost vsekakor škodljivo

vplivajo na mlade učence, ki se je hočeš nočeš morajo posluževati).

Temu perečemu problemu bo naša družba morala v bodoče posvetiti večjo skrb in ga čimprej rešiti, sicer se nam bo grenko maščevalo pri razvijanju našega mladega rodu. Ti prostori najbrž ne izpolnjujejo najnujnejših sanitarnih po-

gojev, da bi jih uporabljali odrasli ljudje, da potem o šolskih otrokih sploh ne govorimo.

Sicer nameravajo v perspektivi graditi v Moravčah novo šolsko poslopje, s čimer bi se odpravil poleg ostalih tudi ta pereč problem. Upajmo, da ta perspektiva ne bo segala predaleč!

Želja vseh, ki iščejo uslug v Zdravstvenem domu v Domžalah, se je uresničila. Novi Zdravstveni dom so začeli graditi. Investitor je občina, izvajalec pa Gradbeno podjetje Domžale.

Kako je s štipendijami v občini?

Zanimalo nas je, kakšni so sadovi skupnega plenuma ObO SZDL in Občinskega sindikalnega sveta o štipendiranju, ki je bil že pred meseci in o katerem smo poročali v prejšnji številki. Za to smo obiskali nekatere delovne organizacije v naši občini in se pozanimali, kakšna so njihova prizadevanja na področju vzgoje kadrov in štipendiranja. Za zaključek smo obiskali še člana komisije za štipendije pri občinski skupščini Stefana Horvata in skupni sestanek vseh štipendistov naše občine.

Osnovna ugotovitev po teh obiskih je, da so na področju štipendiranja delovne organizacije začele korenito spreminjati svojo dosedanjo politiko vzgoje kadrov, ki je bila, milo rečeno, slaba. V večini delovnih organizacij so se začeli resneje ukvarjati ne samo s tem, koliko novih strojev bodo nabavili in koliko novih zidov bodo zgradili, temveč tudi, koliko novih kadrov, ljudi potrebujejo. Pravimo: v večini! Kajti ponekod še sedaj mislijo, da jim ni treba strokovnih kadrov, češ »v pisarnah jih je kmalu dovolj«.

V Tovarni slamnikov »Universale« so povedali, da trenutno štipendirajo dva dijaka na srednji šoli. Višina štipendije — 8.000 din! »Ali ni to malo?« »Seveda, toda večino sredstev od 2,5 odstotka bruto

osebnih dohodkov, kolikor lahko damo za kadre, bomo porabili za tečaje v podjetju, ker mislimo, da moramo dati predvsem možnost tistim v podjetju.« — Toda na drugi strani je v tem podjetju 370 delavcev, med njimi vsega 6 s srednjo izobrazbo. Tak sestav je nedvomno nezadovoljiv. »Ali nameravate koga štipendirati?« — »Ja, v načrtu imamo razpis štipendij in sicer na tekstilni srednji šoli in ekonomski fakulteti.« Toda, to so samo načrti! — Radi pa bi dobili, pravijo, nekoga, ki bi se šolal v višji konfekcijski šoli v Zagrebu. Pravijo, da ga iščejo, pa ga ne dobijo! Torej: vtis smo imeli, da sicer rabijo kadre, da pa ne vedo koliko, kajti do sedaj še nimajo izdelanega sedemletnega plana potreb po kadrih, kot večina delovnih organizacij v naši občini. Pravijo tudi, da si ne morejo privoščiti prevelikega upravnega aparata!!! Nedvomno pa je, da je sedanji dovolj velik, le spremeniti bo treba njegovo strukturo.

Med ostalimi delovnimi organizacijami pa prednjačijo po številu razpisanih štipendij trenutno TOKO, ZKI, Tovarna sanitarnega materiala in Papirnica, ki so za novo šolsko leto razpisale skupno preko 90 štipendij na srednjih, višjih in visokih šolah. Tako je samo Tovarna TOKO razpisala 37 šti-

UNIVERSALE je na vozu prikazala šivanje slamnikov, zbralo se je pa tudi toliko narodnih noš, kot že dolgo ne, konjenikov in velika množica ljudi iz bližnje in daljne okolice. Pri sprevedu so sodelovale tudi godbe iz Vevč, Mengša in Trbovelj. Prav ta množica sodelujočih in gledalcev je najboljši dokaz, kako imajo ljudje radi godbo, ki že 80 let spremlja vse dogodke, pa najsi bo to pri raznih slavnostih, pa tudi takrat kadar je treba nekoga pospremiti na zadnji poti. Škoda le, da je po končani povorki prireditelje zmotil dež, ki prav domžalske godbenike spremlja pri vseh jubilejih.

Ob tem važnem jubileju je Godba Domžale izdala tudi lično brošuro, ki v besedi in sliki prikazuje delo godbe v teh dolgih 80 letih.

pendij. V podjetju pravijo, da bodo sedanji obrtniški način proizvodnje spremenili le s pomočjo visokokvalificiranih kadrov. Dosedaj so štipendirali 12 dijakov in študentov, katerih štipendije so po marčnem plenumu znatno zvišali. Tako so na sedanjih šolah trenutno štipendije 10—13 tisoč dinarjev. Poudarjajo tudi, da so potrebni tesnejši odnosi med štipenditorji in štipendisti. Zato bodo jeseni ustanovili lasten klub štipendistov, da bi se ti tako kar najlaže vključevali v delovno organizacijo, katere člani bodo čez nekaj let. Štipendisti so tudi sami izdelali nov predlog o štipendiranju po uspehu.

»Komisija za štipendiranje pri občinski skupščini je tudi že razpravljala o politiki štipendiranja v občini,« nam je dejal član te komisije Stefan Horvat, ko smo ga obiskali, da bi zvedeli, kakšna stališča ima občinska skupščina do štipendiranja nasploh. Tov. Horvat je poudaril, da občinska skupščina preko svoje komisije doslej ni opravila tiste vloge, ki bi

jo morala, namreč usmerjanje in koordinacijo na področju štipendiranja in vzgoje kadrov. Komisija se je omejevala le na potrebe družbenih služb. Tako štipendirajo trenutno 19 štipendistov, katerih štipendija je bila do nedavno povprečno 7.000 dinarjev. To ni bila štipendija, ampak miloščina. Tov. Horvat je poudaril, da občinska skupščina ni imela dovolj sredstev za te namene, vsako leto povprečno 2.000.000, letos 800.000 dinarjev več. Zaradi takega stanja so sedaj povečali štipendije na srednjih šolah na 10 do 13 tisoč, na visokih pa na 13 do 18 tisoč dinarjev.

Težave? Dosedaj so celo na občini nenačrtno planirali in so štipendirali dijake na takih šolah, da jim potem niso mogli nikjer najti mesta. Tako je odšlo 5 kmetijskih tehnikov, 2 agronoma itd. Skratka, dosedanje štipendiranje je bilo nesmotno. Zato komisija predlaga ustanovitev centralnega sklada za štipendije, o katerem govori tudi občinski statut. Ta naj bi vodil enotno politiko glede višine štipendij, saj so

razlike med njimi prav velike do 15 in več tisočakov. Komisija meni namreč, da se sedaj sredstva v te namene trošijo neekonomično, da bi se dalo z njimi napraviti več. Občinska skupščina je prosila delovne organizacije za podatke o štipendiranju. Zamimivi so bili nekateri odgovori, češ da rabi- jo 1—7 tehnikov in podobno (LIP 2—5 lesnih tehnikov).

Poudaril je tudi, da sedaj lahko zaidemo v drugo skrajnost — štipendija zaradi štipendij, ne iz potrebe. Načrti? Občinska skupščina bo rabila po nepopolnih podatkih za delo v raznih družbenih službah šest socialnih delavcev, štiri defektologe, stotri vzgojiteljice za delo v varstvenih oddelkih itd. itd. Nedvomno bo zato nujna pametna politika štipendiranja, ki bo zagotovila vse te nujno potrebne kadre.

In kaj so se menili na tribuni štipendistov naše občine, katere se je udeležila, žal, le četrtina vseh štipendistov? Na kratko:

1. V bodoče je potrebna načrtna politika štipendiranja, ki

naj sloni na potrebah sedemletnega perspektivnega plana.

2. Uveljavijo naj se enotne višine štipendij in enotni, drugačni kriterij za določanje te višine (po uspehu, socialno ekonomskem stanju prosilca itd.).

3. Nujna je tesnejša povezava med štipendisti in tistimi, ki jih štipendirajo.

4. Kreditiranje naj bo le dodatna oblika vzdrževanja študentov.

5. Osnovali se bodo klubi štipendistov po posameznih delovnih organizacijah, katere bo povezovala stalna konferenca štipendistov domžalske občine.

6. Štipendiste je treba aktivno vključiti že med šolanjem v reševanje problemov v podjetjih.

7. Praktično je treba nagradjevati po delu!

Tako torej lahko ugotovimo, da so se strani obrnile na bolje. Zeleti bi bilo samo, da bi bilo povsod tako, kot je zaenkrat v TOKO ali Papirnici in da delavci ne bi gledali v štipendijah breme, ampak rentabilno dolgoročno investicijo!

Krajevni odbor SZDL Preserje

V 18 mesecih 16 sej

V navadi je, da se občasno polagajo računi za določeno dejavnost. Tokrat je v tem sestavku prikazan obračun dela krajevnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva za Preserje.

12-članski odbor je bil izvoljen konec leta 1962. Zamenjala sta se v tem času samo blagajnik in tajnik. Prvi je bil osebno preveč zavzet, da dolžnosti ni mogel izpolnjevati, tajnica Rozi Goličeva pa se je odselila iz kraja. Nova kooptiranca odbora pa v redu izpolnjujeta svoji nalogi.

Omembe vredno je, da je odbor imel v 18 mesecih kar 16 sej. Ta podatek dovolj zgovorno priča o dejavnosti odbora, kateremu predseduje Janez Bertol.

Gotovo ni samo v Preserjah finančno stanje odbora kritično, čeprav je skupno s krajevnim odborom razpolagal s 700 tisoč dinarji. Toda, vsaka dejavnost stane denar in k vsakemu izvršenemu delu je treba prišteti še izdatke za poravnava družbenih obveznosti. Ni naključje torej, da se s potrošenim denarjem ni naredilo še več, ampak samo to, kar se je.

Razdelimo nadaljevanje tega poročila na dva dela. Oglejmo si najprej, kaj je bilo izvršeno, potem pa ono, o čem je bilo govora, realizacija pa je vprašanje bodočnosti.

Odbor se je pridružil akciji za pomoč pri gradnji osemletke Radomlje, katera stoji na teritoriji Preserij. Dolgoletna točka dnevnega reda vseh sestankov v kraju se je s tem

uspešno zaključila. Kot urejeno je umaknjeno z dnevnega reda tudi vprašanje razsvetljave cest III. reda v naselju. Na cesti Domžale — Duplica je na vpadnicah v naselje znak za omejitve hitrosti vozil. S tem je delno omejena možnost nesreč ob vedno naraščajočem motornem prometu v okolici in kraju samem. Žal mnogi opozorila ne upoštevajo in še vedno »divjajo« ter pri tem ne upoštevajo, da na cesti niso sami.

Po katastrofalnem potresu julija lani lanskega leta v Skopju so se Preserjani odzvali pozivu ter solidarno prispevali za pomoč preživelim prebivalcem Skopja in vpisali ljudsko posojilo za obnovo porušenega mesta.

Odbor je pokrenil tudi akcijo za izgradnjo novega trgovskega lokala v Preserjah. Investitorju je od svojih sredstev ponudil in dal finančni prispevek v gotovini iz prej omenjenih sredstev. Samopostrežna trgovina je danes gotova in je v septembru prešla na non-stop poslovanje.

Za varen prehod pešcev preko Mlinščice pri nekdanji električni centrali v Preserjah je odbor v svoji režiji postavil nov most. Delo je bilo izvršeno na osnovi sklepa, sprejetega na množičnem sestanku.

Za kulturnejši izgled kraja je bila delno urejena pot od bloka Induplati do ceste Preserje — Radomlje s tem, da je bil na nepreglednem ovinku odstranjen kozolec in sporazumno z lastnikom prestavljen na drugo mesto. Povezano s

Lesno industrijsko podjetje Radomlje razpisuje štipendije na:

Ekonomski srednji šoli,
Ekonomski fakulteti,
Pravni fakulteti,
Višji lesni šoli,
Gozdarski fakulteti — lesni oddelek,
Kadrovski šoli Kranj, za mojstre lesne stroke.

Sprejme tudi vajence mizarske in kovinske stroke.

Višina štipendij od 12.000 do 22.000 din, za vajence pa mesečna nagrada od 8.000 do 12.000 din.

Interesenti naj pošljejo prijave na naslov:

Lesno industrijsko podjetje Radomlje.

tem delom je bila urejena tudi okolica in predvsem jama, ki je nekaterim prebivalcem služila za odlaganje smeti, kar seveda iz higienskih razlogov ni bilo najprimerneje.

Odbor SZDL je na svojih in predvsem na množičnih sestankih tolmačil navzočim tudi politiko podružbljanja kmetijskih zemljišč v nove površine pod kontrolo kmetijskih zadrug. Arondacija je bila izvršena brez večjih nesoglasij. Neurejena so še nekatera vprašanja kot npr. vprašanje plačevanja davkov za podružbljeno zemljo.

V celoti je odbor vodil in izvedel volitve preteklo spomlad. Udeležba je bila zadovoljliva, čeprav se nekateri posamezniki tej svoji državljanski dolžnosti tudi tokrat niso odzvali.

Socialnih podpor, izposlovanih od SZDL, sta bili deležni v Preserjah dve družini, medtem ko je bila na priporočilo odbora odobrena ena štipendija za nadaljnje šolanje.

To so bila izvršena dela. Med neizvršena dela pa lahko štejemo le ureditev cest, ker za to v letošnjem letu ni dovolj fi-

nančnih sredstev. To so ceste IV. D reda od bloka Induplati do glavne ceste skozi vas, nadaljevanje te ceste do nekdanje električne centrale in ceste, ki vodi od ovinka sredi vasi do ličarja Močnika.

Sedanji odbor je uspel urediti tudi vprašanje plačevanja članarine in urediti kartoteko članstva. Žal je to delo opravil skoro samo predsednik, tovariš Bartol.

Neljubo je nadalje dejstvo, da ni primerne prostori niti za seje, še manj pa za množične sestanke. Slednje je imel odbor v novi šoli, vendar nekateri smatrajo, da je predaletč. Tak izgovor seveda ne velja in se bodo morali potruditi tudi v prihodnje ljudje tja, kamor jih bodo povabili, in kjer bo na razpolago primeren prostor.

Tudi vprašanje kina je ostalo nerešeno. Pogovori in razgovori so se med prizadetimi sicer vodili, žal pa zopet brez vsakega zaključka.

Zaključna ugotovitev pa naj bo ta:

(Nadaljevanje na 11. strani)

6. Za opravljanje svojih nalog ima Krajevna skupnost Krtina sredstva, ki jih doseže s svojim delom, sredstva, ki jih ji da občinska skupščina, sredstva iz prispevka delovnih organizacij in občanov ter druga sredstva.

7. Ta sklep se objavi v Uradnem vestniku občine Domžale.

Št. 025-1/64

Datum 7. 5. 1964

Predsedujoči
na zboru volivcev v Krtini
Rudolf Osolin, l. r.

Predsedujoči
na zboru volivcev v Žejah
Ivan Merela, l. r.

Na podlagi 112. člena ustave SRS in 43. člena statuta občine Domžale so občani naselij Blagovica, Gabrje, Podsmrečje, Zgornje Loke, Vošče, Ma-

li Jelnik, Veliki Jelnik, Zlatenek, Jelša, Prilesje, Prevoje, Zgornji in Spodnji Petelinjek, Vranke, Golčaj in Korpe na zboru volivcev v Blagovici 25. III. 1964 sprejeli

SKLEP

o ustanovitvi Krajevne skupnosti Blagovica

1. Ustanovi se Krajevna skupnost Blagovica s sedežem v Blagovici.

2. Krajevna skupnost Blagovica je pravna oseba.

3. Krajevna skupnost Blagovica je samoupravna teritorialna skupnost, v kateri organizirajo občani komunalne, stanovanjske, gospodarske, socialne, zdravstvene, kulturne, prosvetne, vzgojne in druge dejavnosti zaradi neposrednega zadovoljevanja svojih potreb in potreb družin in gospodinjstev, kakor tudi za razvoj naselij, ki

sestavljajo Krajevno skupnost Blagovica.

4. Organizacijo, poslovanje in naloge Krajevne skupnosti Blagovica ureja njen statut, ki ga sprejme svet Krajevne skupnosti v 3 mesecih po svoji izvolitvi.

Statut potrdi občinska skupščina.

5. Svet krajevne skupnosti izvolijo občani na zborih volivcev.

6. Za opravljanje svojih nalog ima Krajevna skupnost Blagovica sredstva, ki jih doseže s svojim delom, sredstva, ki jih ji da občinska skupščina, sredstva iz prispevka delovnih organizacij in občanov ter druga sredstva.

7. Ta sklep se objavi v uradnem vestniku občine Domžale.

Št. 025-1/64

Datum 25. 3. 1964

Predsedujoči
na zboru volivcev v Blagovici
Franc Ovca, l. r.

Novosti v obrtništvu

Novi zakon o obrtnih delavnicah samostojnih obrtnikov, ki je bil objavljen v Ur. listu SRS št. 5/64 dne 13. II. 1964, je prinesel mnogo sprememb v obrtništvu. Ker je obrtnišтво v občini močno razvito, saj je bilo dne 1. VII. 1964 465 zasebnih obrtnikov, je potrebno, da o značilnostih tega novega zakona seznanimo širšo javnost. Mnogo je občanov, ki imajo vse možnosti za doseg obrtnega dovoljenja in želijo postati obrtniki, ne poznajo pa pogojev za doseg obrtnih dovoljenj. Zato je potrebno, da se s temi pogoji seznanijo. V letih 1961 do 1963 je obrt v naši občini stagnirala in ni več zadovoljevala potreb po obrtnih storitvah in uslugah, zato je potrebno obrt razvijati in širiti in vanjo vključiti nove člane, ki bodo v duhu ustave želeli z lastnim delom in s svojimi sredstvi samostojno opravljati obrtno dejavnost. Tolmačenje tega novega zakona je izdal tudi republiški sekretariat za industrijo. Glavna določila tega zakona so taki:

Novi zakon predpisuje, da ima vsak občan pravico do obrtnega dovoljenja, če izpolnjuje predpisane pogoje in upravni organ občine mu dovoljenja ne sme odreči. To velja za vse obrtne in obrti podobne dejavnosti, brez izjeme. Pogoji za doseg obrtnega dovoljenja so naslednji:

1. da je prosilec opravilno sposoben, kar mora dokazati s potrdilom, ki ga izda pristojna občina;

2. da ima strokovno izobrazbo, oziroma, da je strokovno sposoben za opravljanje določene obrti. Prejšnji zakon je zahteval od prosilca mojstrsko spričevalo. Novi zakon je to določilo omilil tako, da vsak občan, ki ima pomočniško spri-

čevalo, lahko dobi obrtno dovoljenje. Kdor nima pomočniškega spričevala in dokaže, da je tri leta delal v določeni stroki, kar dokaže z vpisom v delavski knjižici, tudi lahko prejme obrtno dovoljenje. Novi zakon pa določa tudi to, da vsak občan lahko zaprosi za obrt, čeprav nima pomočniškega spričevala in tudi, če ni delal tri leta v obrti, če dokaže pred komisijo, ki jo imenuje upravni organ, ki je pristojen za obrt, da je za določeno stroko sposoben;

3. da mu ni s pravomočno odločbo sodišča prepovedano samostojno opravljanje obrti oz. poklica, kar dokaže s potrdilom o nekaznovanju;

4. da razpolaga s potrebnim poslovnim prostorom, ki mora ustrezati higienskim in tehničnim predpisom. Za določene obrti, kot so: zidarstvo, krovstvo, parketarstvo, postavljanje peči, uglaševanje glasbil, žaganje drv, prevažanje s konjsko vprego, ni potreben poslovni prostor. Dalje določa zakon, da za nekatere obrti, kot so čevljarstvo, krojaštvo itd., obrtnik lahko uporablja stanovanjski prostor. Zakon določa, da mora biti poslovni prostor v kraju, v katerem ima delavnica svoj poslovni sedež. Kjer narava dela zahteva, da ima obrtnik za prodajo svojih proizvodov poseben prostor, lahko obrtnik za sprejemanje naročil uredi poseben prostor, ki pa mora biti v istem kraju, kot je poslovni prostor, in to ločen od poslovnega prostora. Občani, ki opravljajo obrt ali obrti podobno dejavnost, smejo uporabljati dopolnilno delo drugih, in to največ do pet delavcev. Med to tujo delovno silo se štejejo tudi ožji družinski člani obrtnika, ki v njegovih delavnicah opravljajo delo red-

no kot svoj glavni poklic. Vajence se v to število ne šteje. Novi zakon dopušča, da smejo imeti zaposlene tuje osebe tudi obrtniki, ki imajo obrti podobne dejavnosti, vendar ti obrtniki ne smejo imeti vajencev;

5. novi zakon prinaša tudi določila glede organizacije dela na domu. Zasebni obrtnik lahko organizira delo na domu, in to na način, ki ga določa zakon o delu na domu (Ur. list LRS, št. 30/61). Delavci, ki delajo za samostojnega obrtnika na svojem domu, so zajeti med petimi delavci, ki jih lahko zaposli zasebni obrtnik;

6. novi zakon določa, da sme samostojni obrtnik ustanoviti samo eno obrtno delavnico. V tej obrtni delavnici pa lahko opravlja eno ali več obrtnih ali obrti podobnih dejavnosti, če izpolnjuje predpisane pogoje za vsako dejavnost. Prejšnji zakon je določal, da je lahko obrtnik opravljal samo obrti, ki so si bile med seboj sorodne, kot npr. kovaštvo in podkovsko kovaštvo, ali možko frizerstvo in žensko frizerstvo itd., v novem zakonu pa te omejitve ni;

7. novi zakon dovoljuje ustanovitev skupne obrtne delavnice največ šestim samostojnim obrtnikom. To določilo pravi, da se do šest samostojnih obrtnikov lahko združi in ustanovi skupno obrtno delavnico. Pogoji za ustanovitev skupne obrtne delavnice so skoraj isti kot za ustanovitev zasebne obrtne delavnice, samo, da posluje taka delavnica po načelih socialistične obrtne delavnice, to je, da kolektivno upravljajo delavnico, in da si delijo dohodek. Ustanovitelji take delavnice sklenejo pismeno pogodbo, ki mora obsegati polna imena in naslove samostojnih obrtnikov — ustanoviteljev,

predmet poslovanja, poslovni sedež in poslovni prostor, način vodstva skupne obrtne delavnice, način delitve dohodka ter določbe o materialni odgovornosti do družbe in v primeru izstopa oz. kasnejšega vstopa samostojnega obrtnika v skupno obrtno delavnico, način in pogoje za izstop posameznih ustanoviteljev iz skupne obrtne delavnice in za vstop novih samostojnih obrtnikov v skupno obrtno delavnico ter določbe o prenehanju take delavnice;

8. novi zakon o obrtnih delavnicah samostojnih obrtnikov uvaja tudi novo kategorijo oseb, ki smejo izvrševati obrtne storitve. Osebe v delovnem razmerju, upokojenci, gospodinje, invalidi itd. smejo opravljati obrtne usluge za posameznike kot postranski poklic. To se pravi, delavci in uslužbenci ali gospodinje v svojem prostem času lahko izvršujejo obrtne usluge občanom in jim za to ni potrebna niti obrtna delavnica, niti firma, niti obrtno dovoljenje, temveč dejavnost, ki jo nameravajo izvrševati, prijavijo pristojnemu organu za obrt občine. Upravni organ občine jim da samo potrdilo, da to obrt lahko izvršujejo. S tem je dal zakon vsem državljanom možnost, da zakonito vršijo obrtne storitve, katere so doslej zaradi neustreznih predpisov opravljali protizakonito (šušmarili). Ti bodo plačevali davke samo enkrat na leto. S tem jim ne bodo krajšane pravice do otroških dodatkov, pokojnin itd. Zakon pa določa, da te osebe kot postranski poklic ne smejo opravljati obrtnih uslug za gospodarske organizacije ali ustanove ali druge samostojne obrtnike in tudi ne smejo izdelovati končnih izdelkov za trg.

Pevec TONE ŠUBELJ

Pri nas je žal navada, da se znanih mož spomnimo šele po smrti. Šele takrat pišemo in govorimo, kaj je kdo v svojem življenju storil za ljudstvo, za dvig njegove kulture in podobno. Zato bi bilo prav, da bi naše glasilo posvetilo znanim domačim kulturnim in drugim delavcem včasih nekaj besed. Kot uvod v to naj bi bil tale sestavek, ki želi prikazati delo domačina, ki mu je zibelka stekla pred 65 leti na Rodici pri Domžalah. To je posebno starejšemu rodu dobro znani operni pevec, direktor Glasbene Matice v Clevelandu, Tone Šubelj.

Kar nekam težko sem se odločil, da stopim k njemu, kajti ko je odšel z doma, sem bil še otrok in ga nisem poznal. Z njegovim nečakom Janezom se dobro poznavam, zato me je ta opogumil in mi nekako pripravil pot do njega. Ko sem se neke nedelje popoldne zglasil pri njem, je bil ravno pri kosilu, zato ga nisem hotel motiti. Toda komaj me je zaslišal, je nečaku naročil, naj kar vstopim, čeprav je imel na krožniku juho z rezanci, ki jih ima zelo rad. »Ja, prav tak si, kot tvoj oče,« je bil njegov pozdrav, ko sem vstopil. »Z očetom sva se namreč dobro poznala,« je

(Nadaljevanje s 6. strani)

Odbor SZDL Preserje je bil delaven. Skoro vsak mesec se je sestajal, pretresal tekoča vprašanja in poslušal poročila. Urejal je vse in včasih več, kot bi bilo potrebno. Udeležba na sejah je bila 62%. Mnogi zadržki so bili upravičeni.

Odbor pa želi, da bi imel v članih več podpore. Želi tudi, da bi se strokovnjaki in strokovni delavci nasploh močneje angažirali pri delu odbora in dejavnosti SZDL, kajti čutili je nemalokrat, da mnogi smatrajo, da se jih vse to nič ne tiče, to pa je prav gotovo zgrešeno.

pripomnil. »Ti si bil še majhen fantek, ko sem odšel v Ameriko. To je bilo 27. januarja 1928, ko sem zapustil dom in z ladjo Mavretania odplul čez lužo.« Nato mi je v kratkih besedah podal svojo življenjsko pot.

»No, kot vidiš, kjer se rodil prav v tej hiši, kjer sva sedaj. Samo precej izpremenjena je. Okna pri hiši so zamenjana, pred hišo ne dela več sence oreh, na dvorišču ni več gnoja in gnojnice. Tudi cesta ni bila tako blizu kot je sedaj, pa tudi vrt je precej manjši kot je bil nekoč. Tako kot hiša se je spremenila tudi okolica. Domžale so postale mesto z lepimi in velikimi hišami, skozi mesto drži lepa cesta, vsega tega včasih ni bilo. No, ker vidim, da te vse zanima, ti naj povem še kaj več o sebi. Osnovno šolo sem nekaj let obiskoval v Jaršah, nato pa v Mengšu. Konservatorij in dramaturško šolo sem obiskoval v Ljubljani, v Berlinu sem se pa izpopolnjeval na višji glasbeni šoli. Leta 1929 sem bil krajši čas doma, nato sem pa do leta 1930 študiral v Milanu. Nato sem se ponovno vrnil v Ameriko.

Že takoj 1928. leta, ko sem prišel v Ameriko, sem imel koncerte in to od Atlantika do Pacifika. Takoj, ko sem prišel v novo domovino, sem navezal stike s Slovenci. Pel sem Slovincem in Amerikancem. Tega leta sem posnel tudi 34 pesmi na plošče. Od teh so najbolj znane plošče »Kje je moj mili dom«, »Gor čez izaroz«, »Daj, daj srček nazaj« in »Mamica moja«.

Rečem ti pa, ko sem se prvič vrnil v domovino, to je bilo leta 1929, nisem bil posebno zadovoljen, sedaj, ko sem pa drugič prišel domov, mi je pa zelo všeč. Sedaj bom prišel še večkrat. Takrat bom prinesel tudi kakšno mojo ploščo, ki jo je pri vas težko dobiti, Slovenci v Ameriki jih pa še imajo. Boš videl, kako sem pel takrat, no saj vem, da se še spominjaš, ko si v mladih letih poslušal radio še s slušalkami, takrat so v radio Ljubljana večkrat predvajali te moje plošče.

Ko sem se 1930 vrnil v Ameriko, sem imel zopet koncert za koncertom in to največ za Amerikance.

Leta 1932 sem dobil angažma pri New Yorkski Metropolitan operi, kjer sem pel 14 let. To svetovno znano operno hišo sem zapustil 1946. leta. V tem času sem tudi dosti potoval, saj sem pel tudi v Južni Ameriki in Kanadi.

Dobro se še spominjam, ko sem 1928. leta prišel v Cleveland, sem imel tu kar 13 koncertov, dvorana je pa bila za vse te koncerte popolnoma razprodana. Zato se mi je Cleveland tudi najbolj priljubil in sem se tu tudi stalno naselil.

Kasneje sem v Washingtonu na univerzi ustanovil operno šolo. Tu ni bilo Slovencev. Kasneje sem odprl še šolo v Clevelandu, tako da sem imel kar dve. Tri dni sem bil v Washingtonu, štiri dni pa v Clevelandu. Potoval sem z letalom in to največ ponoči. Na leto sem tako izgubil 100 noči. Vzdržal sem le tri leta, nato pa šolo v Washingtonu opustil. V Clevelandu sem imel tudi šolo za solo petje. Učil sem razne grupe in to Slovence, Srbe, Hrvatke, Slovake, Amerikance in druge.

Dosedaj sem bil vodja osmim zborom. Glasbena Matica v Clevelandu ima tudi operno grupo. Enkrat na leto, vsako prvo nedeljo v novembru imamo operno predstavo v slovenskem jeziku. Teh predstav se udeležijo Slovenci iz bližnje in daljne okolice, dvorana pa je vedno nabito polna. Izvedli smo že opero Carmen, Rigoletto, Traviata, Trubadur, Mignon, Cavalleria rusticana, Sestra Angelika, Figarova svatba, Seviljski hrivec, Netopir, Cigan baron. Nameravali smo izvesti tudi Nabucca, vendar nismo imeli primerne soprana.

Poleg drugega imamo še koncerte slovenske narodne in umetne pesmi. Zanimiv je mladinski pevski zbor, ka ga sestavlja 32 otrok, ki so otroci tretje, nekateri pa že celo četrte generacije naših izseljencev. Večina jih že ne zna več slovensko, pojejo pa vseeno radi slovenske pesmi. Slovenska pesem se ne poje samo na

koncertih, pač pa tudi pri zabavah. Prav slovenska pesem je tista vez, ki nas še vedno družijo.

No, in če se spomnim še mladih let, ki sem jih preživel še v stari domovini, no, kaj misliš, katerega nastopa se še najraje spominjam? Veš, tistega, ko sva skupaj z mamom pela v duetu v grobeljski cerkvi. Mama, ki je bila takrat stara 54 let, je pela sopran, jaz pa, ki sem imel takrat 7 let, sem pa pel alt.

Pel sem tudi v Mengšu. Nastopal pa v domžalskem društvenem in sokolskem domu, kjer sem tudi igral.

Še bi pripovedoval, toda veš, mudi se mi na proslavo 80-letnice mengeške godbe. No, ko bom pa zopet drugič prišel, ti prinesem ploščo, da boš videl sam, kako sem pel v mladih letih. Takrat se pa le zopet oglasi, da se bova kaj pogovorila.

Tako je končal svoje spomine pevec, pedagog in direktor Glasbene Matice v Clevelandu Tone Šubelj, ki se še vedno rad spominja rojstnega doma in domovine.

Zato je prav, da mu tudi v našem glasilu posvetimo nekaj vrstic.

No in še nekaj. Ker nisem imel seboj fotografskega aparata, sem ga prosil za sliko. Rad mi jo je dal. »Ni najnovejša, toda vseeno jo lahko objaviš,« mi je prijazno dejal, nar kar sva se poslovila.

Tone Ravnikar

Priprave za ustanovitev slavninarskega muzeja

Pred kratkim se je na pobudo Sveta za kulturo in prosveto občinske skupščine sestal odbor, ki naj bi vodil priprave za ustanovitev slavninarskega muzeja v Domžalah.

Prve seje sta se udeležila poleg Domžalčanov tudi predstavnic muzeja iz Kamnika in Kranja, ki bosta po strokovni strani pomagali temu odboru pri njegovem delu.

Skrajni čas je že, da se je k temu pristopilo, saj je slavninarska tradicija v Ihanu, Domžalah in Mengšu stara preko 100 let. Slavninarstvo izumira, od številnih tovarn, je ostalo le še podjetje »Univer-sale« Domžale in obrtno podjetje »Slamnik« v Mengšu. Za svoj tako nagel razvoj se imajo Domžale zahvaliti predvsem slavninarstvu, zato je treba zamisliti o ustanovitvi slavninarskega muzeja pozdraviti.

Odbor, ki je že pristopil k delu, bo skušal zbrati čimveč materiala, raznih strojev, modelov in ostalega orodja in opreme, kakor tudi razne vrste slavninikov, ki so jih obrtna in industrijska podjetja rabila, oz.

izdelovala. Zbrati bo treba tudi slikovni material, pokazati odhajanje naših ljudi na sezonsko delo v Avstrijo, Romunijo, Madžarsko, Češko, največ pa v daljno Ameriko, ker doma ni bilo za vse kruha.

Ko bo odbor že imel zbrane nekaj gradiva, bo pripravil občasno razstavo, ki naj prikaže rast in če hočemo tudi propad slavninarstva na območju Domžal, saj marsikdo od mladih niti ne ve, kako se slavniniki izdelujejo. Upamo, da bo ta razstava pritegnila mnogo obiskovalcev, služila bo pa istočasno tudi temu, da bi na podlagi pripomb in predlogov obiskovalce, predvsem slavninarskih delavcev in delavk, zajela še tisti material, ki leži neizkoriščen po domovih. Nujno je namreč, da se ves material, kolikor ga je še, zbere in uredi, da ne bo prepozno. Domžalski slavninarski muzej bi se tako pridružil ostalim muzejem, ki prikazujejo rast in razvoj posameznih krajev in gospodarskih panog. Mislimo bo pa treba seveda tudi na prostor, kjer naj bi ta muzej imel občasne in stalne prostore.

ZAKAJ TAKO?

Ob kritikah na letošnji Rokovnjaški tabor

Tradicionalno turistično prireditve Rokovnjaški tabor na Brdu pri Lukovici smo letos videli v nekoliko prenovljeni izdaji. Prireditelji — Turistično društvo Lukovica in KUD Janko Kersnik — so letos hoteli dvigniti raven prireditve, ki vsako leto privabi na tisoče obiskovalcev, s tem, da so poskrbeli za zgodovinsko nekoliko vernejši prikaz bitke med Francozi in rokovnjači. Režijo Tgre Rokovnjači, ki je izpolnila sobotni del programa, je prevzel režiser RTV Ljubljana Jože Vozny, režijo osrednjega programa pa znani humorist Marjan Marinč.

Organizatorji so se namreč dobro zavedali, da je treba prireditve razširiti in vsebinsko izpopolniti, če nočejo, da bo stagnirala. Zato so jih toliko bolj presenetile porazne kritike v večini tiska, ki so prireditve raztrgale na drobne kosce. Nekateri pisci v »Delu« so hoteli rokovnjače prikazati kot partizane izpred 150 let, kar pa jim seveda ni uspelo.

Nočemo se, pa čeprav samo »post festum«, spuščati v polemiko z omenjenimi kritiki, vendar si upamo trditi, da tiče za njihovimi kritikami osebna nasprotja in nepoznavanje zgodovine. Pri vsem tem grmenju pa ti pisci pozabljajo na tisto, kar je pri vsej stvari bistveno:

1. da prireditve predstavlja eno redkih takih prireditvev v mrtvi poletni sezoni v naši občini,

2. da sodeluje pri tem velik krog ljudi, ki se sicer nikjer ne udeležujejo,

3. da so imeli prireditelji namen, dvigniti prireditve na višjo raven in da letošnji prikaz pomeni osnovo, okoli katere nameravajo zgraditi celotno prireditve.

Mislimo, da je treba vsem, ki so sodelovali pri prireditvi, dati priznanje, da pa jim ne velja zamolčati napak, ki so dejansko bile. Nedvomno so bile velike napake v postrežbi in organizaciji »rokovnjaškega brloga«, ki ni bil vreden tega imena, pa tudi drugod.

Predsednik TD Lukovica ing. Franci Blatnik nam je v razgovoru razložil, da nameravajo prihodnje leto osnovni program še obogatiti. Prav sedaj se dogovarjajo za sodelovanje s Konjeniško zvezo Slovenije in folklornimi skupinami. Turistični delavci v Lukovici menijo, da je prireditve že prerasla njihove organizacijske in materialne zmogljivosti in da bo zato nujno potrebno sodelovanje med njimi, ostalimi TD v občini, občinskim svetom Svoboda in drugimi ne samo pri organizaciji Rokovnjaškega tabora, ampak tudi pri prireditvi Adam Ravbar.

SREČKO BEROLT šolski upravitelj - 60 letnik

Dne 3. marca 1964 je proslavljal 60-letnico svojega življenja Srečko Berolt, upravitelj osnovne šole v Moravčah. Nekaj mesecev kasneje so mu v prostorih KZ Lukovica v Moravčah priredili njegovi prijatelji, mladinci in šolska mladina prijetno slovesnost, ki je

marsikomu posebno pa njemu samemu s svojo prisrčno izvedbo prikradlo solze v oči.

Rodil se je dne 3. marca 1904 v vasi Rodež pri Kanalu ob Soči kot sin delavca. Kot zavedni Slovenci so morali leta 1916 bežati pred Italijani v Ljubljano, kjer se je njegov oče zaposlil pri železnici. Srečko se je vpisal na učiteljsko šolo leta 1924 uspešno dovršil ter postal pravi ljudski napredni učitelj. Njegovo prvo službeno mesto je bilo v mali štajerski vasi Prevorje pri Kozjem. Ze naslednje leto tj. leta 1925 je bil prestavljen v Moravče. Njegovi prvi učenci, ki jim je danes že 52 let in vsi, ki jih je do danes učil in vzgajal so mu iz dna srca hvaležni za njegov neumorni trud in ljubezen, ki jo je vedno kazal do otrok in mladine. Vedno se je in se še trudi, da bi čimbolj in kar se da čim več pomagal svojim bivšim učencem, da bi lahko študirali ali se izučili poklica.

Po prihodu nemškega okupatorja je bil z drugimi izobraženci vred prisilno preseljen v južno Srbijo, od tam pa je še

Jamarji v Domžalah

V soboto 16. in v nedeljo 17. maja je bila v Domžalah v sobi Turističnega društva pri bencinski črpalki seja upravnega odbora Društva za raziskovanje jam Slovenije. Udeležili so se je zastopniki Jamarskega kluba Ljubljana, kluba Železničar Ljubljana, klubov Postojna, Sežana, Ribnica, Rakek in več jamarjev domžalskega kluba, ki je bil obenem tudi gostitelj najuglednejših slovenskih jamarjev. V imenu Turističnega društva je jamarje pozdravil dr. Franc Gašperin. Sejo je vodil predsednik društva dr. Ivan Gams, navzoč je bil tudi tehnični vodja zavoda Postojnske jame.

V soboto popoldne je odbor najprej poslušal in nato razpravljaj o referatu prof. Pavla Kunaverja o zaščiti kraških jam na območju SRS. V diskusiji je bilo precej pripomb, zlasti na račun majhnih finančnih sredstev za raziskovanje podzemlja.

Po večerji je odbor razpravljaj o predvideni preureditvi železnice v Postojnski jami. Ker je komisija za zaščito jam s prof. Pavlom Kunaverjem na čelu odločno proti nadaljnji razširitve železnice — tako imenovani pentlji, je odbor imenoval posebno komisijo, ki bo proučila razvoj turizma v Postojnski jami.

V nedeljo dopoldne je odbor posvetil največ časa pripravam in organizaciji IV. svetovnega speleološkega kongresa, ki bo prihodnje leto v Postojni in v Ljubljani.

Ob tej priložnosti so domžalski jamarji tako kot novomeški in ribniški povedali svoje želje, namreč da bi si v času kongresa skupina kongresnikov ogledala Železno jamo na Gorjuši.

Ob zaključku se je domžalski klub obvezal, da bo v juniju organiziral mladinsko ekskurzijo vseh mladih slovenskih speleologov v Miševo in Železno jamo.

Po kosilu, ki je bilo v papiški restavraciji na Količevem, so gostje obiskali Arboretum v Volčjem potoku in Železno jamo na Gorjuši. Posebnost tako za goste kot za domžalske jamarje je bila, da je prvič pripeljal avtobus do Železne jame. Domžalski jamarji so namreč letos s prostovoljnimi delom zgradili nekaj sto metrov ceste od Gorjuše do jame. Tako je sedaj mogoč obisk jame tudi motoriziranim turistom, saj se lahko pripeljejo z avtomobilom prav do jame.

Gostje so pohvalili domžalske jamarje, ker so jamo lepo uredili in razsvetlili in tako prispevali svoj delež k razvoju lokalnega turizma.

Jedilno olje »BISER«, izdelek tovarne Sončnica
z Vira pri Domžalah je najboljšje.
Gospodinje - prepričajte se!

v času okupacije prišel v Ljubljano.

Ob osvoboditvi, leta 1945 je ves srečen prišel nazaj v domače Moravče, med svoje domačine, kakor tudi med svoje učence. Z vso vnemo in prirojenostjo mu požrtvovalnostjo se je spet lotil učiteljevanja in vzgajanja mladega rodu. Leta 1946 je bil po službeni potrebi začasno prestavljen v cono A Slovenskega Primorja v bližino svoje rojstne vasi, v vas Lig, kjer je po dolgih letih poučeval otroke v domačem materinem slovenskem jeziku. Zene in matere, te dolgo vrsto let po Italijanih okupirane vasi, same sebi niso mogle verjeti, da se njihovi otroci v šoli res spet učijo v domačem, dolga leta zatiranem slovenskem jeziku. Po prenehanju te obveznosti se je vrnil v Moravče. Po smrti šolskega upravitelja Josipa Napokojca je na splošno željo vseh Moravčanov in okoličanov postal šolski upravitelj, kar je v zadovoljstvo vseh Moravčanov še danes. Aktiven je na vseh področjih politične, gospodarske in prosvetne de-

javnosti v moravški dolini. Med drugimi je tudi vnet pevec, požrtvovalen pevovodja in vsestranski organizator. V zadnjem času se je posebno zavzemal za izgradnjo novega moravškega vodovoda, ki je rešil problem dobre pitne vode v Moravčah.

Pred letom dni ga je bolezen prikovala na bolniško posteljo in takrat šele smo spoznali, kako zelo je potreben šoli in vsej moravški dolini. Sedaj pa je spet naš pridni in neutrudni šolski upravitelj Srečko Berlot sredi svojih šolskih skrbi. Saj marsikoga, med tem tudi njega le delo krepi in zdravi. Vse nas veseli, da se mu zdravje vrača, vsi mu iskreno čestitamo k njegovemu življenjskemu jubileju s toplo željo, da bi še dolgo vrsto let vzgajal našo mladino, kateri je posvetil vse svoje življenje. Zelim, da bi ostal še dolgo vrsto let zdrav in nasmejan, kot vedno duhovit in zabaven med nami, ki ga imamo vsi, posebno pa naša mladina, tako radi.

„ADAM RAVBAR“ na Krumberku

V dnehi 15. in 16. avgusta je jamarski klub »Simon Robič-Ivan Sešek« iz Domžal priredil piknik pred krumberškim gradom ter prikazal odlomke iz Lavtižarjeve operete »Adam Ravbar«.

Za uvod je radijska napovedovalka Marta Pestatorjeva povedala kratko zgodovino turških vpadov v naše kraje. Med drugim je omenila, da niti najboljši pesnik ali mojster ne bil mogel opisati oziroma naslikati vsega, kar je doživljalo slovensko ljudstvo v teh časih. Orisala je nastanek taborov, ki jih je bilo več v bližnji okolici, eden takih še delno ohranjen je npr. Tabor nad Ihanom. Prečitala je tudi odlomek iz Grudnove zgodovine slovenskega naroda, ki opisuje bitko pri Sisku 22. junija 1593. leta, za konec pa je še navedla, da je bil prav slovenski kmet tisti, ki je nosil vso težo turškega nasilstva. Tone Ravnikar pa je recitiral nekaj odlomkov iz narodnih pesmi, ki omenjajo turške vpade v naše kraje.

Ta izvajanja so bila spremljana s skioptičnimi slikami, projiciranimi na grajsko pročelje, ki so prikazovale ostanke turških taborov pri nas.

Opereta, ki je sledila uvodnemu delu, je bila spisana in skomponirana pred več desetletji in bi jo dober dramaturg in komponist lahko drugače približal gledalcem v našem času. Za to bi bil v prvi vrsti poklican Svet Svobode občine Domžale, ki bi moral dati več podpore prizadevnim jamarjem, ki so zahtevno delo izvedli kar sami, brez prave strokovne pomoči. Seveda so jim pri delu pomagali okoličani, od katerih so nekateri nastopali na odru že pred več desetletji, nekateri pa sploh še ne. Takim ljudem bi bilo treba nuditi vso pomoč. Prireditelj »Adam Ravbar« naj bi postala tradicionalna vsakoletna in, če bodo organizatorji imeli več pomoči, bodo okoličani, ki so bili v glavnem gledalci, prihodnje leto prav gotovo odhajali še bolj zadovoljni s prireditvijo, kakor so letos.

Omembe vredno je, da je na tej prireditvi nastopilo precejšnje število konjenikov domačinov, ki so prireditelj močno pozivili.

Pri vsem tem pa je zanimivo in razveseljivo, da je bilo prostrano dvorišče pred krumberškim gradom povsem napolnjeno z gledalci, predvsem iz bližnje okolice. Verjetno je k temu pripomogla dobra propaganda. Jamarji so izdali tudi vabila, ki na naslovni strani prikazujejo sam grad Krumberk, na zadnji strani pa lepote Železne jame, ki je v neposredni bližini gradu. Na njem je podan tudi kratek zgodovinski opis gradu Krumberk. Med drugim je navedeno, da se je na gradu

rodila mati zgodovinarja Janca Vajkarta Valvasorja, ter da je bil na gradu doma že prej omenjeni Adam Ravbar. Med drugo svotovno vojno je bil že 1941. leta prav v tem gradu ustanovljen občinski odbor OF za Domžale.

Še nečesa ne smemo pozabiti. Vabilo tudi omenja, da bi grad lahko služil za turistično gostinski objekt. Res skrajni čas bi že bil, da bi temu bilo tako. Grad ima krasno lego, je v neposredni bližini Domžal in le dober kilometer od glavne ceste Ljubljana—Maribor. Poleg tega je v neposredni bližini gradu ribnik, ki bi ga bilo treba le očistiti in bi služil svojemu namenu. Hlevi, ki jih je pred leti postavil Agrokombinat v neposredni bližini gradu, sicer kvarijo skladnost okolja, bi pa morda s svojim govedom, ki ga je lepo število, če bi se paslo po bližnjih travnikih, popestrili idilično okolje.

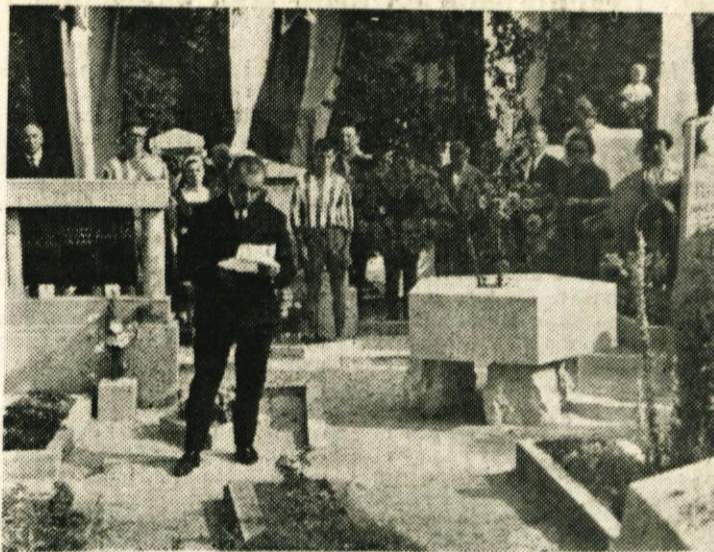
Drugi dan prireditve, tj. v nedeljo, so mnogi obiskali Železno jamo. Prav gotovo so bili zadovoljni, kajti tudi podzemlje v tem predelu ima lepote, za katere je le malokdo vedel.

Torej, tu čaka Turistično društvo Domžale še mnogo dela, če hoče v ta prelep predel pritegniti turiste in izletnike. V gradu bi bilo treba urediti le dober gostinski lokal, del gradu morda preurediti v muzej, tu bi lahko našla svoje prostore slamninarska zbirka, saj so Domžale prav po slavnih postale znane po svetu. Vložiti bi seveda bilo treba nekaj milijonov, toda to bi bil dobro naložen denar. Domačini in tujci bi radi obiskovali in prijazno turistično točko. Saj drugje vlagamo v gradove, ki so že zelo poškodovani in uničeni, ogromna sredstva, tu bi se pa dalo z malimi sredstvi ohraniti in urediti to, kar drugje z velikimi žrtvami na novo postavljajo.

Kamen spotike

Vsakdo, kdor mora preko železniške proge v Domžalah, pa najsi bo to kolesar, motorist ali avtomobilist, preklinja. Na severni strani prehoda so namreč pred in med tiri jame, ki jih nihče ne pospravi in se z dneva v dan večajo.

Ali res ni nikogar, ki bi jih zakrpal? Verjetno bi ta prehod morala vzdrževati železnica, kajti vsa ostala Ljubljanska cesta je res lepo urejena in v ponos Domžalam, ta prehod pa je že marsikomu povzročil hudo kri in to povsem upravičeno.

Proslave v počastitev občinskega praznika so bile letos v Mengšu. V okviru teh proslav je bil odkrit tudi nagrobni spomenik narodnemu heroju Matiji Blejcu — Matevžu na mengerskem pokopališču.

27. julija letos je bil v Mengšu izročen v javno uporabo dolgo in težko pričakovani vodovod. Takoj po simbolični otvoritvi, katero je izvršil predsednik obč. skupščine Jože Pogačnik, so gasilci preizkusili uporabnost novih hidrantov. Odslej bo imel Mengerski dovolj dobre in zdrave pitne vode.

Da bi zboljšalo preskrbo prebivalcev Zgornjega Vira in Količevega, kakor tudi Preserij in Zgornjih Jarš, je Trgovsko podjetje Napredek iz Domžal v teh dveh naseljih zgradilo dve novi samopostrežni trgovini, ki že nekaj mesecev poslujeta v splošno zadovoljstvo občanov.

Gradnja šole na Brdu lepo napreduje

Med zelo koristne in potrebne objekte, ki jih gradimo v domžalski komunici, spada vsekakor šola na Brdu pri Lukovici. V avgustu je delo vidno napredovalo, kar pridno betonirajo in bodo temelji do betonske plošče v kratkem gotovi. Gradi Gradbeno podjetje Domžale in ima v načrtu letos stavbo dokončati do strehe. Novo šolsko poslopje bo poleg stare šole ter bo z njo povezano s hodnikom. Da je do gradnje le prišlo, ni nič čudnega, saj je stara šola vsekakor premajhna, ko centralno šolo na Brdu obiskuje okrog štiristo učencev in spadajo k tej šoli še podružnične šole Blagovica, Češnjice, Krašnja, Ožbolt in Zlato polje.

Na Brdu so s poukom zaradi pomanjkanja primernih prostorov že res hude težave, saj je zdaj pouk že v treh poslopih in sicer v šoli, v župnišču ter v začasni učilnici v Sentvidu, poleg vsega pa v omenjeni

učilnici v brdskem župnišču kar v treh izmenah.

Načrti so bili pripravljeni že v lanskem letu ter so izbrani prostor v decembru 1963 zakoličili. Takoj za tem je primeren buldožer pričel ravnati teren. Spomladi je na občini sicer prišlo do nekkih nesoglasij, češ da poslopje ne bo na najprimernejšem kraju, vendar je nazadnje le prevladalo mnenje, da je najbolj pametno nadaljevati z gradnjo, ker se ne izplača zgraditi šole kakih tristo ali štiristo metrov proč od izbranega kraja ter tako enostavno zavreči že kakih 10 milijonov porabljenih sredstev in dela.

V juniju letos je Gradbeno podjetje Domžale začelo kopati temelje, v avgustu pa z betoniranjem že tako rekoč »zlezlo iz zemlje« ter želimo, da bi letos še pridneje napredovalo in stavbo zares zgradilo do strehe.

Sedaj gre pa na Brdu zares! Če ne bo težav z opeko, je Gradbeno podjetje Domžale v stanju spraviti šolo do zime pod streho.

20. obletnica požiga vasi Trojica

Na predvečer praznovanja tj. 25. julija 1964, je bil v vasi Zeje prirejen partizanski miting. Na tem mitingu so pevci prosvetnega društva Tine Kos iz Moravč pod vodstvom Staneta Habeta zapeli nekaj partizanskih pesmi. Nato je Martin Klopčič na kratko orisal, kako je prišlo do požiga vasi. Pripomnil je tudi, da bo treba posvetiti večjo skrb kmetom borcev, ki so do sedaj bili vse preveč zapostavljeni. Saj prav njim se imajo borci zahvaliti, da so dobivali hrano, prenočišče in moralno oporo v času štiriletna borbe.

Nekaj recitacij sta podala nato Tone Ravnikar in Stane Modec — borec iz leta 1941, nekaj pesmic pa so zapeli in recitali pionirji iz osnovne šole na Trojici. Ljudje so se nato še pozno v noč veselili, saj je bilo po-

skrbljivo tudi za ples in okrepčilo.

V nedeljo 26. julija je bila glavna proslava na Trojici. Udeležili so se je med drugim predsednik skupščine občine Domžale Jože Pogačnik narodni heroj Mirko Jerman, bivši sekretar Kamniškega okrožja Marjan Zupančič ter prebivalci bližnje in daljne okolice te prelepe izletniške točke. Na njej so združeni pevski zbori pod vodstvom Staneta Habeta zapeli nekaj borbenih pesmi, vmes so pa recitatorji podali ciklus pesmi iz NOV. Oris dogodkov pred 20. leti je podal tajnik sveta Svobod občine Domžale Andrej Zajc. Podrobno pa je orisal dogodke tistega časa domačin tovariš Kos, ki se jih še sedaj dobro spominja. V svojem govoru se je spomnil tudi vseh tistih, ki so za svobodo darovali svoja življenja.

TOVARNA OLJA »SONČNICA« — DOMŽALE

sprejme

v redno delovno razmerje:

a) 2 ključavničarja,

b) 1 kurjača parnega kotla.

Pogoji: a) kvalificiran strojni ključavničar, b) izprašan kurjač za parne kotle.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Osebni dohodek po pravilniku podjetja. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Igrišče in televizor z lastnimi močmi

Mladinke in mladinci terenskega aktiva Zveze mladine v Sentvidu in na Prevojah so bili letos zelo delavni, saj so z lastnimi sredstvi kupili televizijski sprejemnik, pred šolo v Sentvidu pa so zgradili košarkarsko igrišče.

Nedvomno je treba pohvaliti njihovo iznajdljivost in požrtvovalnost, saj so lahko marsikateremu aktivu in kraju v naši občini za zgled, kaj se da lahko doseči s skromnimi sredstvi in veliko dobre volje.

Za televizor so dobili denar nekaj z igre Kralj na Betajnovi, ki so jo naštudirali preteklo sezono, nekaj pa z orga-

niziranjem zabav. Sedaj pa že skoraj vsak večer sedi pred televizorjem vse polno mladih.

Na igrišču, na katerem so dolgo igrali kar s premajhno gumijasto žogo — ker pač druge niso imeli — so naredili veliko prostovoljnih delovnih ur, saj so napeljali celo elektriko. Igrajo tudi namizni tenis, navdušili pa so se tudi za menadinstven šport v naši občini — dviganje uteži.

Načrti? — Predsednik aktiva Janez Avbelj pravi, da bi radi dokončno opremili klubski prostor in dogradili majhen športni park, ki bo obsegal košarkarsko igrišče, odbojgarsko igrišče in balinišče.

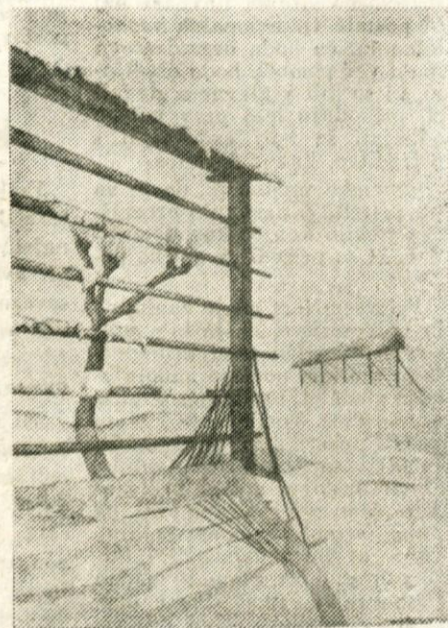
LIKOVNA RAZSTAVA

V mesecu juliju, v času prireditve v okviru občinskega praznika v Domžalah je prikazal plod svojega večletnega prizadevanja na likovnem področju grafik — amater Oto Petrič.

V prostorih Glasbene šole je razstavil kakih 20 grafičnih listov v drobni pointalistični tehniki z različno in pestro motiviko. Ze razstava sama, posebno pa za Domžale povsem

nova tehnika, je vzbudila precej zanimanja in si jo je ogledalo mnogo Domžalčanov. Predvsem pa je razgibala ljubitelje likovne umetnosti v Domžalah in okolici. Pobuda, naj bi likovniki tega področja v bodoče tesneje sodelovali, osnovali svoj krožek v okviru Svobod ali SZDL ter pogosteje prirejali razstave svojih del, je vredna podpore in bi bilo prav, če bi se realizirala.

Reprodukcija enega od eksponatov Otona Petriča na razstavi v počastitev občinskega praznika v svojstveni, drobnopikčasti tehniki.

Namesto nagrad

V nedeljo, 6. septembra je Občinski svet Svobod in prosvetnih društev občine Domžale priredil skupinski izlet za najgasilnejše aktiviste v naših Svobodah in prosvetnih društvih. Nabralo se jih je kar lepo število. Z avtobusom so se odpeljali v prelepo Logarsko dolino. Med potjo so se ustavili v Gornjem gradu in znanih partizanskih krajih Ljubno in Luče. Posebno doživetje za vse je bil ogled slapa Rinke, po skupnem kosilu v Planinskem domu pa je bil na terasi doma družbeni sestanek, kjer so se aktivisti v tovariškem razgovoru pogovorili o dosedanjem in bodočem delu v naših prosvetnih društvih in določili smerice za bodoče delo. Nekateri člani so prispevali nato kratak, a zato tembolj pristrčen zabav-

ni program. Svet je s tem izletom še bolj povezal vodstveni kader naših Svobod in obenem dal tistim, ki so se vse leto trudili na prosvetno kulturnem polju nesebično in ne da bi pričakovali zato nagrade, vsaj majhno skromno priznanje. Občinski svet Svobod se zaveda, da so še mnogi prav tako pridni in prizadevni in bi prav tako zaslužili enako priznanje, vendar iz tehničnih in finančnih razlogov to ni bilo mogoče. Vsem tem Občinski svet Svobod izreka vse priznanje in zahvalo za dosedanje delo in računa z njihovim sodelovanjem tudi v bodoče. Udeleženci izleta pa izrekajo Občinskemu svetu Svobod iskreno zahvalo za vzorno organiziran izlet in lepo doživetje.

Kaj je s plavalnim bazenom v Domžalah

Ze precej let sem imamo v Domžalah lep olimpijski bazen, kamor v vročih poletnih dneh radi zahajajo številni ljubitelji kopanja, posebno pa mladina. Kljub velikim investicijam pa to kopališče kopalcem še vedno ne nudi tistega zadovoljstva, ki ga od njega ob plačilu vstopnine pričakujejo. Vzrok so nekatere tehnične pomanjkljivosti pa tudi nezainteresiranost tistih, katerim je poverjena skrb za upravljanje tega našega največjega in najdražjega telesnovzgojnega objekta.

Zakaj je bil bazen letos v času vročih junijskih dni brez vode, medtem ko so bili vsi okoliški že odprti za kopalce?

Zakaj je voda v bazenu bila posebno letos, kljub modernim čistilnim napravam včasih taka, da ni bila več primerna za kopanje, umazana in polna ne-

snage in da tisti redki, ki so se še upajo vanjo, niso imeli na razpolago niti tuša, da bi se umili?

Zakaj kljub idealnim možnostim za razvoj in kljub velikemu številu mladine, ki bi želela plavati in tekmovali v Domžalah ni čutili, da imamo plavalni klub, če ta sploh še obstaja?

Kaj je torej z našim plavalnim bazenom in kdaj lahko pričakujemo, da bo boljše služil svojemu namenu?

Ali ne bi spet enkrat na primeru plavalnega bazena načeli vprašanja vzdrževanja športnih objektov v občini nasploh in ugotovili, kdo že obstoječe objekte, v katerih so bila vložena velika družbena sredstva, upravlja in koliko sredstev ima za to na razpolago?

Nogometaši Ihana osvojili prehodni pokal

Vsekakor je pohvalno, da je moštvo NK Ihana tudi letos po hudi borbi osvojilo prvo mesto med najboljšimi nogometnimi moštvi v občini.

To moštvo se lahko pohvali z najboljšo bilanco dosedanjih uspehov, saj je od leta 1956, ko se je pričelo to tekmovanje, osvojilo pokal kar šestkrat in bilo edino, ki je osvojilo prehodni pokal v trajno last.

Letošnje tekmovanje je prineslo NK Ihanu zasluženo dvojno slavo in sicer v polfinalu v Ihanu, kjer je ta ekipa odpravila moštvo iz Doba kar s 3:0 in nato še v finalni tekmi v Mengšu moštvo Domžal z rezultatom 2:1. Da je bila tekma res v znamenju borbenega srečanja, nam kaže velik obisk občinstva, predvsem pa ihanske publike, ki je nenehno bodrila svoje ljubljence in jim s svojo temperamentno spodbudo precej pripomogla do zmage.

Fantje iz Ihana so z zadnjimi tekmami dokazali, da spadajo prav gotovo v višji razred kot pa so po volji nekaterih forumov sedaj.

NK Ihan, pokalni prvak domžalske občine.

5 minut s Petrom Seljakom

Uredništvo Občinskega poročevalca se je odločilo, da vam bo odslej na športni strani v vsaki številki predstavilo po enega športnika ali telesnovzgojnega delavca iz naše občine.

Kar prvega smo izbrali »smejočega se drugega« s slovenskih in jugoslovanskih motociklističnih dirkališč — Petra Seljaka, 23-letnega avtomehnika iz Domžal. Peter, ki se je lani in letos prebil v sam jugoslovanski vrh kategorije do 50 kubičnih centimetrov, je namreč znan kot večni drugi za svojim večnim rivalom — Janikom Štefecom iz Trzina.

Petrovi največji uspehi doslej: zmaga na lanskih dirkah za »Nagrado Primorske«, letos pa 2. mesto na državnem prvenstvu.

1. Peter, kdaj in kje si prvič tekmoval?

»Jeklenega konjička sem prvič zajahal zares na dirki za slovensko prvenstvo v Kamniku 22. junija 1961. leta. Ceprav sem tekmoval z navadnim Tomosom, katerega sem sam predelal za dirkanje, sem zasedel 5. mesto.«

2. Tvoj največji uspeh doslej?

»Vsekakor lanska zmaga v Portorožu v kategoriji do 50 kubičnih cm za »Nagrado Primorske«. Za velik uspeh pa štejem tudi letošnjo zmago v Novi Gorici na dirki za slovensko prvenstvo.«

3. Ali dobivaš pri AMD Domžale potrebno pomoč?

»V začetku nisem dobil nobene pomoči, ko pa sem nekaj pokazal, so mi pomagali s kreditom za nov stroj. Če pa bom hotel še naprej vzdržati tekme s tekmeči (in tovarnami, ki stojijo za njimi), bom moral dobiti nov motor. Vem pa, da je društvo samo v težavah, ker bo zgradilo nove garaže in mi torej ne more veliko pomagati.«

4. Najzanimivejši dogodek iz tvoje kariere?

»Prav gotovo na dirki za »Nagrado Primorske«, kjer mi je ponagajal vžig in sem na startu zamudil poldrugo minu-

to. Po vratolomni vožnji in ko sta prva dva odstopila, sem kljub vsemu osvojil prvo mesto.«

5. Kakšno lestvico v kategoriji do 50 ccm bi naredil ti?

»Prvi bi bil vsekakor Štefe, ki je letos dobil tisto, čemur pravimo finese v dirkanju, ki so odločilne v borbi za lovor. Naslednja dva bi bila Bernetič in Piciga.«

6. Načrti in želje?

»Dobil bi rad tak stroj, da bi lahko vozil, kolikor bi hotel in kolikor zmorem. Dobil bi rad tudi nov 125 kubični stroj, ker mislim drugo leto poskusiti znanje in srečo tudi v kategorijah do 175 ccm in 125 ccm. Vendar bom še naprej vozil v kategoriji do 50 ccm.«

Peter — veliko uspeha na vročem asfaltu jugoslovanskih tekmovalnih steza!

Na sliki: Peter vozi častni krog po zmagi za »Nagrado Primorske«

Na sestanku, ki ga je sklical dne 14. t. m. podpredsednik OS Domžale, Franc Habjan in katerega so se udeležili zastopniki športnih organizacij Domžal in športni delavci je bilo sklenjeno, da se v Domžalah ustanovi Zavod za vzdrževanje športnih objektov. Upajmo, da bodo odslej dalje domžalski športni objekti boljše vzdrževani, posebno tudi plavalni bazen!

Športniki za občinski praznik

Lahko rečemo, da so bile prav telesnovzgojne organizacije tiste, ki so dale znak in obeležje za pričetek praznovanja občinskega praznika in s svojim enotedenskim, zgoščenim programom mnogo prispevale k slavnostnemu razpoloženju.

Občinska zveza za telesno kulturo in svet za telesno kulturo sta v ta namen imenovala posebno komisijo, ki je bila dolžna skrbeti za izvedbo in potek celotnega programa.

Nepozaben bo ostal sam začetek praznovanja. V Mengšu, kjer je bila pred spomenikom postavljena žara, je bila ob navzočnosti vseh športnikov občine prižgana kot znak za začetek športnih prireditev in praznovanja. Lep je bil pogled na nešteto bakelj, ki so jih nosili športniki iz vseh krajev naše občine, ki so se kot štafete posameznih krajev približevale spomeniku. Tu so bile štafete TVD Partizan Ihan, TVD Partizan Mengeš, Košarkarskega kluba iz Domžal, TVD Partizan iz Jarš, TVD Partizan iz Moravč, nogometnega kluba iz Domžal, TVD Partizan Domžale in tabornikov. Manjkali so le športniki TVD Partizan iz Doba.

Naslednji dan je bilo tradicionalno medobčinsko tekmovanje med Zagorjem in Domžalami, ki se jima je tokrat pridružila še reprezentanca občine Kamnik. Tekmovanje se je vrstilo v petih disciplinah.

Nogometni turnir je dal naslednji vrstni red:

1. Zagorje
2. Domžale
3. Kamnik

Pri streljanju z malokalibrsko puško so bili doseženi naslednji rezultati:

1. Kamnik I. 944 krogov (Rih-tar 246, Podgornik 250, Bertonc-elj 240, Dermanovič 228)
2. Domžale I. 940 krogov (Rih-tar 252, Pleško 220, Keržan 250, Zajc 258)
3. Domžale II. 867 krogov
4. Kamnik II. 772 krogov
5. Zagorje 735 krogov

Vrstni red pri šahu je bil naslednji:

1. Kamnik
2. Domžale
3. Zagorje

Kegljaški turnir:

Istega dne zvečer je bila na igrišču v športnem parku v Domžalah mednarodna košarkarska tekma med tržaškim moštvom ENAL in KK Domžale, rezultat tekme 64 : 54 v korist košarkarjev Domžal.

Na nogometnem igrišču v Mengšu je bil propagandni nastop v orodni telovadbi. Člani in članice, največ jih je bilo iz TVD Partizan Domžale pa tudi iz TVD Jarše in TVD Mengeš so na bradlji, drogu in v parterju prikazali zelo uspele vaje. Vsekakor je bil Miro Zule najkvalitetnejši.

Šahovska simultanka, ki je bila v Mengšu in na kateri je

igral Vavpetič Vide je prinesla omenjenemu prav lep uspeh, saj je ostal brez poraza. Rezultat 24 : 0.

Med tednom se je na vseh igriščih občine vršil tradicionalni nogometni turnir vseh občinskih moštev, tako članskih kot pionirskih. Lanski zmagovalec in imetnik prehodnega pokala, TVD Partizan Mengeš, je tokrat moral prepustiti pokal nogometnemu klubu Tabor iz Ihana.

Vrstni red:

1. NK Tabor
2. NK Domžale
3. Partizan Mengeš
4. Partizan Dob
5. Partizan Jarše

V pionirski konkurenci je sodelovalo šest moštev. Vrstni red je naslednji:

1. Partizan Mengeš
2. NK Domžale
3. Partizan Domžale
4. Partizan Moravče
5. Partizan Jarše
6. NK Tabor

Na dan vstaje je bilo v dopoldanskih urah v olimpijskem bazenu v Domžalah odprto prvenstvo občine v plavanju. Omeniti moramo veliko število prijaviteljev, vendar je bilo od 52 prijavljenih 49 domžalčanov in samo trije iz Mengša. Sprašujemo se, kje so ostale organizacije. Tekmovanje je bilo zelo zanimivo, rezultati prav dobri, prireditev pa zelo uspeša. Rezultati:

50 m prosto — pionirji do 14 let

I. skupina

1. Ivkovič, Domžale 48,1
2. Blatnik, Domžale
3. Habjan, Domžale

II. skupina

1. Zule Bojan, Domžale 50,2
2. Janže, Domžale
3. Šme, Domžale

50 m prosto — pionirke do 14 let

I. skupina

1. Pavlič, Domžale 59,8
2. Rihtar, Domžale
3. Marolt, Domžale

II. skupina

1. Uršič, Domžale 1,04
2. Koželj, Domžale
3. Kenda, Domžale

50 m prosto — pionirji nad 14 let

1. Burnik, Mengeš 50,2
2. Janže, Domžale

- 50 m prsno — pionirke
1. Pirc, Domžale 58,9
2. Osolin, Domžale
3. Pavlič, Domžale

I. skupina

1. Urankar Miro, Domžale 34,0
2. Zule Janez, Domžale
3. Kopic, Domžale

II. skupina

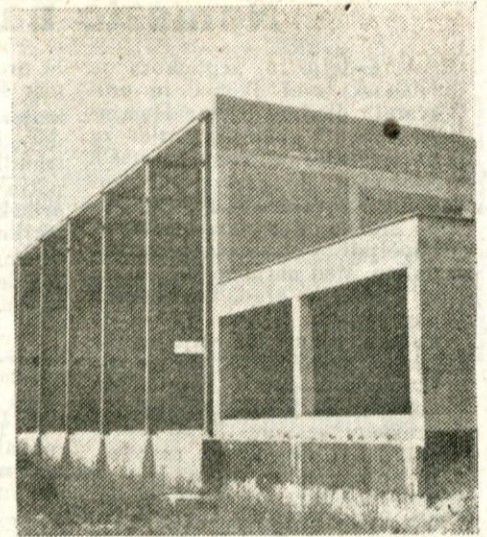
1. Oražem, Mengeš 37,1
2. Kurent, Mengeš
3. Počivavšek, Domžale

- 50 m prsno
1. Pirc, Domžale 50,0
2. Kleinlercher, Domžale
3. Janežič, Domžale

50 m metuljček — člani

1. Zule Janez, Domžale 21,0

Dvoranski objekt bodočega komunalnega centra je pod streho. Športniki nestrpnost čakajo, da bo dokončan in izročen v uporabo!

2. Urankar Miro, Domžale
 3. Počivavšek, Domžale
- 100 m prosto — člani
1. Urankar Marjan, Domžale 1.32,4
 2. Kopic, Domžale
 3. Zule Janez, Domžale

Naj omenimo, da je to zelo uspelo tekmovanje posnela televizija. Tradicionalni štafetni tek je bil tokrat v Mengšu in sicer na 4 × 250 m in 4 × 1000 metrov dolgi progi. Ker so lani prehodna pokala osvojili že drugič tekači tabornikov in TVD Partizan Ihan je tokrat občinska zveza za telesno kulturo razpisala dva nova pokala.

Tudi pri tem tradicionalnem teku smo pogrešali nekatere organizacije, predvsem pa TVD Jarše in TVD Dob.

Zelo zanimiv je bil zbor športnih delavcev naše občine, ki je bil v Mengšu in ki je potekal ob prisotnosti novinarjev časopisov Dnevnik, Delo, Sport in Občan o aktualnih problemih telesne kulture na področju naše občine. Udeležba je bila rekordna in s tem podan jasen dokaz, kako potrebna je dandanes telesno-kulturna dejavnost za naše delovne ljudi. Preko 40 športnih delavcev je v živahnem razgovoru razglabljalo o naši telesni kulturi na sploh. Predsednik sveta za telesno kulturo Jože Zevnik je

zelo uspešno vodil diskusijo in lahko rečemo, da je bil razgovor in zbor zelo konstruktiven. Športni program, ki je trajal ves čas praznovanja je zaključil mednarodni košarkarski turnir v Domžalah, na katerem so sodelovale ekipe Svobode in Ilirije iz Ljubljane, košarkarji iz Livorna ter KK Domžale. Prvo mesto so zasluženo osvojili italijanski košarkarji, sledi KK Domžale, KK Ilirija in KK Svoboda.

Ce na koncu pregledamo vsa tekmovanja v času občinskega praznika, lahko z veseljem ugotovimo, da v naši občini telesna kultura zajema zelo veliko mladih ljudi. Mladina je željna tekmovanja, delovanja na športnih igriščih in bazenih in to ji moramo omogočiti, kajti edino to je način, da doprinesemo svoj delež k zdravemu razvoju mladega človeka. Občinska zveza za telesno kulturo mora vsekakor pohvaliti vse svoje osnovne organizacije, ki so sodelovale pri vseh raznih tekmovanjih v okviru občinskega praznika, ne more pa mimo tega, da so nekatere nje članice enostavno ignorirale nekatera tekmovanja. Sicer pa bodo udeležba in uspehi drugih vsekakor moralno vplivali na vse tiste, ki so doslej stali ob strani.

Telovadno društvo PARTIZAN Domžale bo pričelo dne 28. septembra z redno vadbo vseh oddelkov v telovadnici I. osnovne šole.

Razpored redne vadbe je naslednji:

Cicibani in cicibanke (do 10 let) vsak ponedeljek in četrtek od 15.30 do 16.30

Pionirke (10 do 14 let) vsak ponedeljek in četrtek od 16.45 do 18. ure

Mladinke (14 do 18 let) ob ponedeljkih in sredah od 18.15 do 19.45

Članice ob sredah od 20. do 21.30

Pionirji vsak torek in petek od 17. do 18. ure

Mladinci vsak torek in petek od 13.15 do 19.30

Članice vsak torek in petek od 20. do 22. ure

Vse, ki imajo veselje do telovadbe, vabimo v telovadnico.

TVD PARTIZAN